

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
154. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétlő

1933. évi július 10

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedési díj* címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — **Külföldre** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátal rékpénztári számánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldal 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldal 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A jegyzőbörze

A szöösszetétel kissé nehézkesen sikerült, de így használjuk, mert így ment át a köztudatba.

Nem olyan börzéről van szó, ahol jegyzőkben lehet kötésekét csinálni, mondjuk, januári lejáratra, hanem jegyzőkkel csinálják a legborzalmasabb kötésekét.

A temesvári tárgyalás a legszörnyűbb részleteit tárja most fel annak az emberkereskedelemnek, amely — nagyon jól tudjuk — nem kizárólagosan bánási különlegesség.

Egy jegyző mondta itt nálunk:

— Az urak nagy cikkeken írják meg, ha egy-egy jegyző hurokra kerül. Ha visszaült a közpénzekkel, ha zsarolt, ha szipolyozott, ha túllépte a magánmunkálatokért járó szabályos tarifákat.

— Ezek az ugynevezett bűnöző jegyzők a legtöbb esetben nem a maguk számára lopnak.

— Első sorban ki kell préselniük azt az összeget, amit az állásért fizettek és amelyet természetesen nehéz kamatra kölcsönképpen vettek fel.

— De ha ezen már túl is van, ki kell préselni az állandó járadékot, amelyet kiméletlenül beinkasszálnak tőlük.

— És itt nincs pardon. Aki megtorpan, aki nem fizet, az repül és jön helyébe az új vállalkozó, új pénzzel és új kötelezettségekkel.

— A jegyzői állásoknak megszabott óráik vannak. Azok, akik ezzel az áruval kereskednek, tökéletesen informálva vannak, tudják, ismerik a helyzeti viszonyokat, a legkövetkezőbb szociográfiai felvételük van egy-egy körzet tejelő képességéről.

— Most aztán annak az új jegyzőnek nem az az első feladata, hogy jó és pontos közigazgatást csináljon, hanem, hogy eleget tudjon tenni annak a borzalmas anyagi kötelezettségének.

— A falu — tudjuk — már nem tud tejelni. A falu már szegény, pénztelen és a lakosságnak kétféle problémái vannak.

— Így szorul a jegyző arra, hogy bele-nyúljon a hivatalos pénzekbe, elsikkassza az ügyfelek pénzét nem a maga, hanem az álláskereső kedő kielégítésére.

— A jegyző ma nem hivatalos szerv, hanem a főbérő inkasszánsa. Nem közigazgatási és adminisztratív tényező, hanem ügynök, aki nem a köznek, hanem egy vállalkozóknak dolgozik, aki arra a bizonyos gyarmati területre kihasználási jogot kapott.

— Nem általánosított, de sok helyen ilyen a helyzet, amint azt a bánási példa igazolja.

— A jegyző repül, ha anyagilag nem teljesít, a jegyző repül, ha a körzetében rossz volt a választási eredmény és legvégül esetleg repül akkor is, ha hivatali kötelezettségének hanyagul tesz eleget.

— No és végül az ó nyakában van az adóinkasszó is. Repül akkor is, ha a prést gyengén alkalmazza, ha nincs párnagyűjtési szenvedélye.

— Nincs az a pilóta, akinek több repülési alkalma van ma, mint annak a szerencsétlen jegyzőnek, akinek még sejtetnie sincs róla, de már a központban áruba bocsátották az állását.

★

Igy szól a nyilatkozat, amelyet a temesvári tárgyalás fest alá borzalmas színekkel.

Ott most kitergetik azt a sok szörnyű szennyes, amelyek furcsa, titkos kis noteszekben halmozódtak fel rettenetes bűnügyi valóságok.

Az ítélet a bíróság dolga, a rendszer radikális megváltoztatása — kié?

Melyik kormány?

Aki van, vagy, aki jön?

Hiszen annyi jött már és annyi ment.

Francia-amerikai közelharc a világgazdasági konferencián

Roosevelt utolsó kísérlete :

Alakitsanak áremelő-blokkot az európai államok

Az elnök ma már rádióon új szövetségeséhez : Azsiához fordult

Moley elutazott — Az elnöki tanácsban 7:7 arányban állanak egymással szemben az aranyhatalmak és az aranytalanok — A buzafronton is megindul a küzdelem — Párisban az aranyhatalmak Jegybank elnökei tanácskoznak már

London, július 9.

A londoni konferencia tehát — él. A delegációk és különösen az elnökség, a legkínosabb erőfeszítéseket teszik, hogy a konferenciát valamennyire is életben tartsák.

Pénteken az összes albizottságok üléseztek és azokkal a kérdésekkel foglalkoztak, amelyek a valuták előzetes stabilizációja nélkül meg lehet oldani.

Az első pénzügyi albizottságban Bonnet francia pénzügyminiszter és az angol delegáció között hihetetlenül éles vita támadt. A példátlan hangvita után a pénzügyi albizottság elfogadta az angol javaslatot. Az angolok azt mondták ki, hogy a történelem ellenére is az albizottság teljes mértékben folytatja tárgyalásait. Az albizottság, — mint ismeretes, — azonnali hatályú pénzügyi kérdésekkel foglalkozik.

A pénzügyi albizottságon felül csak a — „borügyi és állatorvosi” bizottságok folytatják működésüket — eredményesen. A többi bizottságok nem tudnak tovább dolgozni, vagy ha igen, csak vergődnek.

FRANCIA—AMERIKAI SZÖCSATA

Ujabb jelentések szerint a pénzügyi albizottságban Couzins, amerikai delegátus Bonnet francia pénzügyminiszter beszédére adott válaszában kijelentette, hogy

Rooseveltnek minden elhatározásában tekintettel kell lennie a harmincmilliónyi amerikai munkanélküli, akik Amerika népével együtt tántoríthatatlanul Roosevelt mellett állanak.

Az amerikai delegátus kijelentette még, hogy Roosevelt ennek ellenére sem látja céltalannak a világgazdasági konferenciát, bár legbőlebb eszközként azt ajánlja, hogy minden ország a saját maga eszközeivel oldja meg a maga problémáit.

A francia delegáció nem hagyta válasz nélkül az amerikai nyilatkozatot. Ennek során francia részről a leghevesebb támadást intézték Amerika ellen és leszögezték, hogy

Amerika félrevezette Európát és még most sem akar egyebet, mint a maga elgondol-

lásait és célkitűzéseit puccszerűen érvényre juttatni és megvalósítani.

A nyilatkozat megtétele után a francia delegáció tüntetőleg elhagyta az üléstermet.

SÁRGA MARAD-E AZ ARANY SZÍNE?

A francia delegáció még el sem hagyta a termet, amikor úgy angol, mint amerikai részről már nyilatkozatok hangzottak el, amelyek örömeiket fejezték ki azért, hogy a dolgok a bizottságban így alakulnak.

Az egyik francia delegátus az ajtóból viszsza-
szaszkodott:

— Maguk csak ne örüljenek. Maguk nálunk nélkül legfeljebb csak arról tanácskoznak, hogy sárga maradjon-e az arany színe, avagy nem!

Szólt és dühösen becsapta az ajtót. És mindezt együtt és összesen úgy hívják, hogy a világ gazdasági bajainak megoldását békés eszközökkel megoldó konferencia, amelyet nem szabad elnapolni, mert szükség van rá.

Amerika már rádióon át verbuválja Azsiát

Azok a hírek, amelyek szerint Roosevelt teljesen elfordul Európától, ma megerősítést nyertek. Washingtoni félhivatalos jelentés szerint

Roosevelt elhatározta, hogy nem törődik többé Európával és minden idejét-erejét arra fordítja, hogy Amerika gazdasági életét talpraállítsa.

Az elnök kijelentette, hogy sem Európával, sem pedig valamelyik európai állammal többé nem szövetkezik, hanem Európa helyett politikai és gazdasági szövetségeket a Távol Keleten, Latin-Amerikában és Oroszországban keres.

Roosevelt egyébként tegnap rádióbeszédet mondott és abban felhívta kismélt jövőendő szövetségeit, hogy támogassák ebben a munkájában.

BONNET MARAD ÉS VEDEKEZIK

Bonnet francia pénzügyminiszter pénteken el akart utazni Londonból, de a mai események hatása alatt úgy határozott, hogy továbbra is Angliában marad. Mindenesetre bevárja a hétfői elnöki tanács ülését, amelyen nagy harcokra van kilátás. Megállapítást nyert ugyanis, hogy az elnöki tanács tizenegy tagja közül hét az aranyhatalmakkal tart, hét pedig Amerikával. Igen elkésredett lesz a harc, mert hétfőn abban a kérdésben kell döntenie, hogy az egyes bizottságokban milyen arányban foglalkozzanak olyan ügyekkel, amelyek a valuták stabilizációjának kérdéseivel összefüggésben állnak.

MÁR PARISBAN IS TÁRGYALNAK

Ma délelőtti egyébként megkezdődött Párisban az aranyhatalmak Jegybankjainak konferenciája.

A konferencia hangulata igen nyomott. A Jegybankok elnökeire nagyon rossz hatást tett az a szenvedelmes vita, amely a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén Amerika és Franciaország között elviharzott. A Jegybankok elnökei ezen a konferencián a védekezés módszereit akarják megbeszélni — és mint kommunikációjuk mondja, — frontot akarnak

Roosevelt áremelési blokkot akar létrehozni

Roosevelt ma reggel az Indianapolis fedélzetéről visszatért a washingtoni Fehér Háza. Megérkezése után azonnal megkezdődtek a lázas tanácskozások. E tanácskozások rendjén meg akarták állapítani azokat az utasításokat, amelyekkel Roosevelt a londoni delegációknak ad. Az új terv szerint Roosevelt áremelési blokkot szeretne Londonban összehozni. Ebbe a blokkba befojtja mindazokat az államokat, amelyek le akarnak térni, vagy már letértek az aranyalapról.

Ha Rooseveltnek ez az újabb terve is kudarcot vall, az elnök tényleg teljesen visszavonul az európai politikától és Hoover taktikáját követi, aki csakis Amerika belügyeivel foglalkozott.

A kegyvesztett Moley egyébként Londont befejezte. A TK jelentése szerint Moley professzor az amerikai kincstári hivatal pénz-

venni az angol—amerikai valuta-falansz ellen.

Európa gazdasági köreiben nagy felháborítást keltett, hogy az aranyhatalmakhoz a kisantant államok nem csatlakoztak.

Londoni jelentések szerint ebben a kérdésben a kisantant államok, mint tevékeny faktorok nem lépnek fel, de megbízást adtak Csehszlovákiának, hogy az a párisi aranykonferenciára küldje ki a maga megbízottját és tegye o t meg a kisantant államok aranyhitvallását.

ügyi tanácsadójának, Spraguenak társaságában ma reggel Blymouthban hajóra szállt és visszautazott Newyorkba.

Moleyt azzal várta Európa, hogy ez az ember az, aki a csudát hozza.

Moley nem hozott semmit. Azzal jött Amerikából, hogy megoldja a kérdéseket ezzel szemben Londonban az európai logika befolyása alá került és szembehelyezkedett Roosevelttel, amiért buknia kellett.

Most elutazott.

Vajjon küld-e Roosevelt helyette új mentőangyalt?

Már küldött is.

Moley helyett Roosevelt Steinhardtta bízta a londoni amerikai delegáció vezetését. Amerikában úgy tudják, hogy azt a fontos szerepet, amelyet Moley eddig Roosevelt körül

betöltött, Londonból való visszatérése után Steinhardt bízta az elnök.

Egyébként az amerikai helyzetre nagyon jellemző, hogy Swanson tengerészeti miniszter felhatalmazást kapott arra, hogy a „köz-munkák” során 77 millió dollár költséggel az amerikai haditengerészetet modernizálja. Amerika a helyzetet egyre feszültebbnek látja és miközben a gazdasági prosperitás érdekében dolgozik, nem felejtkezik meg arról, hogy ennek a nagy szétfűzésnek a vége mégis csak háború lesz. Mivel arra, hogy Amerika a jövőben háborújába gyalogságával is részt vegyen, számítani nem igen lehet, az amerikai flottát akarják teljesítőképessé és versenyen felülállóvá tenni.

A közmunka 3 és fél milliárd dollárjából 27 millió a tengerészeti lesz tehát. Nyilvánosan legalább is csak ennyi.

AZ ELSŐ BÉREMELÉSI MOZGALOM

A dollár árfolyamának zuhanása Amerikában meghozta az első sztrájkmozgalmat. A dollár vásárló ereje egyre kevesebb és kevesebb és éppen ezért a munkások azt követelik, hogy munkabéreiket emeljék fel.

Az első mozgalom a férfiruha konfekció szakmából indult ki, ahol is a munkások 40–20 százalékos béremelést követelnek.

A mozgalomhoz, minden valószínűség szerint, — a többi szakmák munkásai is csatlakoznak.

A sztrájkot maga a kormány lokalizálja majd és szereli le. Rooseveltnek ugyanis az a terve, hogy a bankóprésszel egyidejűleg bevételi az index-dollár rendszerét, amely mellett automatikusan emelkednek a munkabérek, amennyiben az áruk ára is emelkedik.

ÉS A TÖZSDE...

Pénteken a font is, a dollár is tovább esett. Az aranyalapról való letérés óta a dollár nem kevesebb, mint 30 pontot zuhant.

Newyorkban tovább tart a viharos hossz és a vételkedv. Tegnap az amerikai tőzsdéken összesen három millió értékű részvény cserélt gazdát.

IMRÉDY ISMÉT LONDONBA UTAZOTT

Budapesti jelentések szerint egyébként Imrédy pénzügyminiszter várattatott Londonba utazott. Hír szerint az egyik albizottság hétfőn a buza értékesítésének kérdéséről tárgyal és ennek a kérdésnek tárgyalásánál a magyar pénzügyminiszter jelen akar lenni.

Zsilvölgyében megindult a munka

Déva, július 9.

A Zsilvölgye bányáiban pénteken reggel megindult a munka, ami a lakosság általános megnyugvását vonta maga után. A bányászok általában megelégedettek a kormány döntésével.

A belpolitika eseményei

Mihalache hazaérkezett, de csak külpolitikáról nyilatkozott

Goga külföldre megy a fajelmélet tanulmányozására, de elutazása előtt még egyszer erősen kirohant az erdélyiek ellen

Bukarest, július 9

Mihalache volt belügyminiszter, a kormány és a kormánypárt egyensúlyának állítólagos muma pénteken este két-hónapos távollét után visszaérkezett Bukarestbe. Ismeretes, hogy Mihalache először Románia delegáltja volt a leszerelési konferencián, majd megfigyelői minőségben a londoni világgazdasági értekezleten vett részt. Hazafelé meglátogatta Jugoszlávia fontosabb városait, amelyekben a szövetségi rendszert tanulmányozta.

Mihalache megérkezése után közvetlenül nyilatkozatot adott az újságíróknak. Először a londoni konferenciáról beszélt, mégpedig igen kételkedő módon.

A londoni konferencia, hangsúlyozta, halva született s a felmerült problémák egyetlen lépést sem tudtak előre haladni.

— Meg kell jegyezni, hogy Londonban a saját költségemen tartózkodtam, nem pedig állami pénzen, mint ahogyan azt politikai ellenfeleim távollétem alatt állították.

Majd Jugoszláviával kapcsolatban adott hosszabb nyilatkozatot Mihalache, mondván, hogy a szomszéd királyság különösen gazdasági téren gyors léptekkel halad előre.

A BELPOLITIKAI HELYZETTEL kapcsolatban nem akart nyilatkozni, azaz indokoltan a visszautasítást, hogy a lejáratott eseményeket nem ismeri.

— Miféle kellemes akarnának önök hallani? Talán azt, hogy a kormány megbuktatásának céljából jöttem haza? Ilyen irányban, sajnálom, nem állhatok rendelkezésekre...

Mihalachét a bukaresti állomáson Vajda Sándor miniszterelnök és a kormány több más tagja fogadta.

GOGA

huzamosabb időre külföldre távozik. — Barátai pénteken bucsustét rendeztek tiszteletére. Goga a bankett során hosszabb felköszöntőt mondott, amelyben újból bebizonyította, azt, hogy a szélső jobboldal vízeire készül áthajózni s hogy a legféltlenebb sovinizmus paripáján igyekezik a politikai arénában a győzelmet kicsikarni. A színtét változtató Goga toszájának egyik jellegzetes részét itt közöljük:

— Az államéletben biológikus működést teljesítettem, amikor harcoltam az erdélyiek önkényeskedése ellen, akik azt hangoztatják, hogy minden rossz, innen, a regátból indul el. Küzdelmemmel elősegítettem a nemzeti lelki egységesülést.

— A temesvári városi tanácsban magyarily beszélek.

— Közéletünk elhajlott a nemzeti ideáltól.

— Ezért mondtam azt oravicai beszédemben, hogy mint román, ur akarok

lenni Romániában.

Ugyanakkor azonban, amikor Gogának magyar szavazatokra volt szüksége, nem beszélt semmi urhatnám vágyról, ellenben megkötötte és aláírta a csucsi paktumot.

Ezért nem kell túlzottan komolyan venni Goga nekibuzdulását. Mem olyan veszélyes sovinizmus ez. Hiszen sokakra még lesz szüksége s akkor majd újból alkudozni fog.

A KIRÁLY

Mihály trónörökösrel és az egész udvari kísérettel együtt pénteken éjszaka külvonatra szállt, amely szombat reggelig a chitilai pályaudvaron vesztegelt. Reggel a külvonathoz hozzákapcsolták Mária özvegy királyné Balicból érkezett szalonkocsiját s az egész szerelvényt elindult Curtea de Arges felé, ahol szombaton délelőtt gyászmise volt Ferdinánd király halálának évfordulója alkalmából. A gyászmisén a kormány tagjai is résztvettek.

A kisántant és Oroszország egyezsége

még mindig foglalkoztatja úgy a romániai, mint a külföldi közvéleményt.

Az olasz lapok, közöttük a hivatalos Tribuna is, noha néhány csipős megjegyzést kockáztat meg a kisántant címére, nagy általánosságban elismerő hangon szólnak a létrejött egyezségről, leszögezve, hogy a megállapodásnak nincsen a négyhatalmi egyezés ellen irányuló éle.

Bulgár hivatalos körök az egyezséget és különösen a támadó félre vonatkozó meghatározást kitünően deklarálják. — Bulgária az egyezményt mégsem írhatja alá, mert a támadó félre vonatkozó konvenció 6. pontja bulgár felfogás szerint

zavaros és veszedelmes félreértésekre adhat okot.

MIRTO

közlekedésügyi miniszter nyilatkozatot adott a vasúti szénzállításokkal kapcsolatban, nyomatékosan kijelentvén többek között, hogy

a jelenlegi munkában levő bányamunkások közül senkit sem szabad elbocsátani. A jövőben szénzállítási szerződést a vasut csak akkor fog aláírni, ha a munkaügyi minisztérium előzőleg azt a felvilágosítást adja, hogy a bánya senkit sem bocsátott el és legalább is az eddigi munkafeltételeket biztosította munkásainak.

Jamási Áron Ábel a Társadalomban

S egyszer egy nagy udvarra értünk, ott még más rendőrök jöttek hozzánk, leszélték valamit, aztán az egyik kizárt egy ajtót s engemet úgy belóditottak azon, hogy odabent eltespedtem a földön.

Nem tudom, hogy meddig fekhettem ott, csak egyszer felemelt valaki és így szólt:

— Ábel, térj magadhoz!

A hang ismerősnek tetszett, de nem hiába, mert ahogy felnéztem, hát kit látam magam előtt? Nem mást, mint Kerekes urat! Egyszerre a szégyen érzete fogott el, mert a sok dicsőség jutott eszembe, amit a véle való észbeli csatákban magamnak szereztem volt. Ettől nyertem is mingyárt annyi emberséget, hogy felálltam és valahova leültem. Ekkor azonban ismét megzúdult bennem a szagató érzésem, s hiába volt minden hősiességem, mert sirvafakadtam.

Kerekes ur odajött hozzám és vigasztalni kezdett:

— Ejnye, Ábel, hát ilyen legény vagy te?! — mondta.

— Nem magamért sirok — feleltem nehezen.

— Hát értünk ugyanvalóst ne sirj!

— Attól se féljen maga.

— Hát akkor mért sirsz?

— Én Bolháért, egyetlen jó kutyámról...

Az is jó volt, hogy ennyit legalább kimondhattam, mert egy kicsit megnyihltem tőle. Feleltem a fejemet s ahogy a gyengélkedő világosság s a könnyeim engedték, széjjel néztem. Akkor láttam meg, hogy Győző is ott van. S ott volt még egy másik marcona ember is, aki az egyik sarokban ült a padlón.

A szemléldést tovább folytattam s most azt néztem meg, hogy mire ülök vala le az előbb. Egy rozoga deszka-padocsán ültem, amelyhez egy asztal is tartozni szeretett volna. De inkább a falhoz tartozott, mert annak volt nekidőlve. Büszke azonban a fal sem lehetett rá, mert rég fonta volt venyigéből valaki s azek a venyigék most feketén s borzosan az ajtókat lesték, hogy azon kifussanak. Még egy veder is volt ebben az állami likban, a marcona embertől balra a másik sarokban. Jóféle jámbor tárgyak voltak mind s a szemem sem szúrták ki, mert ablak helyett csak egy nyílás volt fent az ajtó felett. S ha már ennyire voltam, megnéztem a falakat is, Amelyekről nem a mocsok hiányzott, hanem az, aminek a törvény értelmében ott kellett volna lenni, vagyis a leltár.

Ezt a leltár-dolgot én rögtön eltettem a fejembe, hogy alkalmilag fegyverül használnak.

— No, hogy tetszik, Ábel? — kérdezte Kerekes ur, mert látta, hogy jól megnéztem mindent.

— Ingen megjárja — feleltem.

Kerekes ur mérgesen nézett rám és így szólt:

— Hát szídjad legalább, te marha!

— Hát szídjá maga!

— Ne félj, mert én szídtam.

— No lássa, s mégse javult meg!

Erre Győző is odafordult hozzánk és zsebredugott kézzel azt mondta:

— Ha nem tudtok valami hasznost, vagy értelmes beszédet, akkor legalább hallgassatok, vagy aztán megmondom, hogy hova menjete!

Elcsodálkoztam ezen a beszéden s megkérdeztem:

— Hát itt választás is volt?

— Micsoda választás? — nézett rám Győző.

— Olyan, amelyiken magát parancsnokká megválasztották.

— Kerekes ur ezen nevetni kezdett és biztatta Győzőt:

— Dobj ki ezt a fiut, Győző! Dobj ki innét!

— Ahhoz legény kell! — mondtam én is.

Erre Győző megmondta, hogy hova menjünk, ahogy kocsihoz talál s többet nem szólt, hanem meredezve sétálni kezdett ebben az új fogadóban. Mi hagytuk, hogy sétáljon, csak a falak nem hagyták. Kerekes ur leült mellem, mire a pad úgy recsegett, hogy a bakier jutott eszembe. Én emiatt felálltam s inkább a földre ültem, hogy az állami berendezés csütörtököt ne mondjon. S amikor itt elhelyezkedtem, akkor elmondtam Kerekes urnak, hogy engemet mért és hogyan kerített ide egy óriás rendőr s a kutya szerepét is elbeszéltem, csak arra az egyre kérve az Istent, hogy őt, ha muszáj, még csoda árán is, mentse meg az életnek. Amikor az én dolgomot befejeztem, akkor Kerekes urat engedtem szóhoz s nagy heveséggel is elmondta, hogy mért fogták volt el a vendéglőben. Észertint őt s Győzőt azért fogták volt el, mert oda békült egy diák-kori barátjuk, akiből szintén tanító lett, de mivel a származása román volt, most a legnagyobb iskola-felügyelő. S amikor békült, akkor meg sem ismerte őket, lenyomott magyarokat, hanem elnézett a fejük felett a semmibe. Ezen őt úgy felháborodtak, hogy kimentek utána az udvarra s ott hibát kaptak benne.

— Nagy hibát kaphattak! — jegyezt meg.

— Hát mért? — kérdezte Kerekes ur.

— Azért, mert hallottam, amikor ordított.

— Hát akkor mért nem jöttél segíteni?

Egy kicsit megbántam, hogy elárultam magamot s így szóltam:

— Hát két rendőr ment, hogy segítsen maguknak s én azt hittem, hogy az a

kettő elég.

Erre Kerekes ur felrugta az ártatlan asztalt és azt mondta:

— Látod, Győző, ez a magyar összefartás!

Aztán odaállt elé, a lábait szétvetve te és mérges szemekkel szidni kezdett:

— Te hitvány fickó, te! Hát te székeled vagy! Hát te magyarnak mered mondani magadot s nem jössz segíteni, amikor meg kell verni valakit! Hát azért tanítottalak téged tudományra és hazafiaságra azon az erdélyi országúton, hogy amikor hasznát kéne vennem, akkor cserben hagyj engem! Hát azért hoztam a hátizsákosodot, te pimasz! Hát azért tagadtam én meg az esküt a magyarság érdekében, mindnyájunk érdekében, a te érdekében, hogy elszökjél a küzdőtérre, amikor a létharcot vívjuk! Hát azért vagyok én mártír, hogy így legyél halás nekem! Hát Ábel vagy te?...

Még tovább is szidott volna, de akkor Győző megfogta és jógorombán maga felé fordította:

— Hagyj békét annak a fiúnak! — mondta. — Nem szégyelled magadot?

— Hát neked mi bajod véle? — szegült ellene Kerekes ur.

Erre Győző kezdett magyarázni Kerekes urnak:

— Nekem az a bajom véle, hogy te barom vagy, érted?! Amióta behoztak ebbe a fogdába, azóta mindig meg akartam mondani, hogy az vagy!

— Hát én mért vagyok az, te... te bakszesz?! — kérdezte Kerekes ur.

— Hagyjuk most a bakszeszt — mondta Győző. — Elég szomorú, hogy az vagyok, de most nem arról van szó! Hanem arról, hogy vak voltam és barom voltam egészen a tegnapi estig. De most megnyílt a szemem, barátom! Most ebben a rendőrségi oduban megnyílt a szemem és látom, hogy elhibáztuk az egészet. Mert nekünk nem eskü-megtagadással kell felvenni a harcot s nem avval, hogy béveressük a fejünket, hanem az ész fegyvereivel! Ezt én most látom, de te még most sem! Te Jeremiás!

(Folytatása következik)

Mexikóban 15 várost pusztított el a tornádó

Veracruz, július 9.

Mexikó felett heves tornádó vonult végig, amely 15 parti várost teljesen romba döntött.

Minthogy ezekkel a városokkal úgy a telefon, mint a távíróösszeköttetés megszakadt, a halottak számáról és a katasztrófa méreteiről egyelőre hiányoznak a közelebbi jelentések.

Hitler ellen merényletet akart elkövetni a müncheni Barna Ház négy tagja

Ma megsemmisítették a német szocdemek 120 mandátumát

Epp tábornok autóját az Isar folyóba akarta a soffőr vezetni

Berlin, július 9.

A német lapok a centrum felhasználásával már nem is foglalkoznak és annak jelentőségét sem méltatják. A centrum elintézt ügy. A múlté ez a hatalmas párt, amelyben valamikor a polgárság és a német katolicizmus egyesült. Nem érdemes róla többet beszélni.

Egyedül Brüning kap még egy néhány feltűnően meleg bucsuztatót. A legérdekesebb a Berliner Tageblatt bucsuztatója, amely a többiek között az írja, hogy Brüning még 14 hónap előtt kancellárja volt a német birodalomnak és mintegy nyolc hete annak, hogy ezt a nagyképességi politikust Kaas prelatius helyére a centrum vezérének meghívta. Most a centrum elöl is eltűnt és — mint hírlík — Brüning teljesen eltűnik a politikai porondról. „Akármilyen politikai állásponton is legyünk — mondja a Berliner Tageblatt — Brüning távozását fájlalni kell. Még Alfréd Rosenberg is, legádázabb ellenfele, elismerte, hogy a centrumnak Brüning kiváló vezetője volt. A lap azt reméli, hogy előbb-utóbb mégis annyira megnyílik a hangulat, hogy ennek a nagyszerű, nyugodt és korrekt politikusnak a német politikai életben szerepet lehet adni.

IGY AZTAN KÖNNYEN
MEGY

A német parlamentárizmusból egyébként lassan-lassan az olasz fasiszta nagytanács mintájára nemzetiszocialista vezérkar alakul ki.

A német birodalmi belügyminiszter ma például elrendelte, hogy a birodalmi és tartományi választások alapján szerzett szociáldemokrata mandátumokat azonnal érvényteleníteni kell.

Összesen 125 mandátumot semmisítettek meg. Ezek közül 120 mandátum szociáldemokrata, 5 mandátum pedig állampárti, de mivel az állampártiak is a szocdem listán jutottak be a birodalmi gyűlésbe, ezeknek mandátumait is megsemmisítik.

A mandátumokat nem töltik be. Ennyivel kevesebb lesz a tartományi és birodalmi képviselők száma és természetesen ennyivel nagyobb lesz a nemzetiszocialista abszolút többség.

Egyidejűleg a szocdem községi mandátumokat is megsemmisítik és természetesen az így kiesett képviselőtestületi tagok helyeit sem töltik be.

Igy könnyű a nemzeti politikai egységét dokumentálni!

EGYRE SURÜBBEK A MERÉNY-
LET-HÍREK

A Wiener Allgemeine Zeitung mai száma érdekes híreket közöl Németországból. E hírek szerint — amelyeket eddig francia vagy angol lapok még meg nem erősítettek — Münchenben összeesküvés készült Hitler ellen.

A legérdekesebb a dolghoz, hogy az összeesküvést Hitler pártbívei készítették elő. Az előkészületeket azonban leleplezték és a müncheni Barna Ház négy vezető tagját letartóztatták.

Ugyanennek a lapnak jelentése szerint Epp tábornok, a bajor felhatalmu parancsok ellen is merényletet akartak elkövetni. A merénylet a tábornok soffőre lett volna, aki az autót a tábornok egyetemen a megáradt Isar folyóba akarta vezetni.

A soffőrt is letartóztatták.

Ugyancsak érdekes hírt közöl a munkáspárti Daily Herald is, amely kijelenti, hogy információját a legmegbízhatóbb helyről vette.

A lap szerint a Reichstag épületét 30 nemzetiszocialista gyújtotta fel, akik Göring hivatali helyiségéből földalatti alaguton át jutottak a Reichstagba.

Van der Lübbé magukkal vitték és ott hagyták, de előbb megfélelítő iratokat csempészték a holland kommunista zsebébe.

A Daily Herald azt állítja, hogy információit igazolni tudja

ROTHERMERE HITLERRŐL

A Gömbös által megkezdett német-magyar barátkozáshoz ma hozzácsatolt Rothermere lord is, aki Kopenhágából jött, elutazása előtt az Extra Bladenak nyilatkozatot adott.

A lordnak az a véleménye, hogy Magyarország szövetkeznie kell Németországgal, ha azt akarja, hogy revíziós törekvései megerősödjének.

A lord ezután a legnagyobb elismeréssel hangján nyilatkozott Hitlerrel és azt jósolta, hogy a többi európai hatalmaknak előbb-utóbb ugyanerre a kormányzási módszerre kell áttérniük, ha eredményesen akarnak dolgozni.

Repülőkatasztrófa Bukarest közelében két halottal

Bukarest, július 9.

Pénteken este egy katonai repülőgép, amelyet Alboteanu kapitány vezetett, 400 méter magasságból lezuhant a piperai repülőtéren, Colentina község szomszédságában. A repülőgépnek egy Eftimescu nevű pilóta személyében kisérlője is volt.

Sem a kapitány, sem a pilóta nem vittek magukkal, ejtőernyőt, sőt még az

üléshez sem kötötték magukat hozzá. Valószínűleg így történhetett meg, hogy a repülőgépből egy erősebb fordulattal a kisérlő kizuhant, ami azután maga után vont a repülőgép egyensúly-vesztését és zuhanását.

Ugy a kapitány, mint Eftimescu szörnyethaltak, Holttestüket beszállították a katonai kórházba.

Különös gyermekrablás szerencsés kimenetellel

Saját gyermekéért tuszként a sógora fiát vitte el

Temesvár, július 9.

Stupariu János temesvári központi főszolgabíró válófélben lévő felesége bátyjához, Cheveresan István nagyszentmiklósi állomásfőnökhöz költözött és magával vitte másfél éves gyermekét.

Stupariu, miután gyermekét, akinek jogszerint az anyja mellett a helye, nem tudta viszákapni,

bosszúból tegnap elrabolta Cheveresan 10

éves fiugyermekeit és autón ismeretlen helyre szállította, közölve az állomásfőnökkel, hogy a fiút csakis saját gyermeke ellenében hajlandó visszaadni.

Miután az állomásfőnök rettentő felháborodásában nagyon erélyes intézkedésre készült, a főszolgabíró szombatra megmondta a dolgot és a fiút hazaküldötte, tagadván azt, mintha tényleg el akarta volna rabolni.

Árvizek a Marosmentén

A vasut- és autóbusszközlekedés több helyen szünetel

Marosvásárhely, július 9.

A megáradt Maros az egész Marosmentén kilépett a medréből és elöntötte Gödemesterháza, Palotailva Déva, Orozsfalu, Bisztra, Füleháza és Ratosnya községeket. Viz alatt vannak Szászrégen külvárosi részei, így a „Ierbus” fatelep is, ahol a megáradt folyó valamennyi irodahelyiséget elöntötte.

Marosvásárhely és Szászrégen között a vonat-, sőt az autóbusszösszeköttetés is szünetel. Radnótfája, Sárpatok, Sáromberke, Petele és Marosvásárhely községeit szintén elöntötte a megduzzadt Maros.

Az ár ellepte a Magyaró közseg határán levő vasúti hidat, amely összeomlással fenyeget. A Marosvásárhely—Szováta közötti vonalon, a Nyárad és Kü-

küllő vize a Nyárádeszereda környékén fekvő kis községeket is elöntötte.

A vasut- és autóbusszforgalom Szováta és Parajd között is megakadt. Viz alatt vannak Madaras, Lukafalva és Káposztásszentmiklós községei is.

Marosvásárhely és Segesvár között az autóbusszjárat nem közlekedik, mert a Maros Kiskend és Nagykend között az országotat ellepte.

Legújabb jelentéseink szerint a Maros és a Görgény vize egyre emelkedik. Marosvásárhelyről Nicolescu csendőrkapitány, a csendőrlégió parancsnoka és Vescan János dr. megyei prefektus megtekinték a szükséges óvintézkedéseket és összeköttetésbe léptek a községi bírókkal, hogy őrítsék ki a veszélyeztetett lakáso-

ALAPITVA 1929.

Nagyváradi Zsidó Fiuinternátus ujonnan átalakítva

ORADEA, STRADA DELAVRANCEA (Ritoók Zs.-utca) 17.

Igazgató: SZILÁGYI ADOLF, liceumi tanár

Felvesz kereskedelmi iskolába, liceumba és gimnáziumba járó növendékeket. Árai nem magasabbak a privát háznál kért díjnál. A növendékek szaktanárok által nyernek előkészítést. Komoly érdeklődőknek prospektust küld.

ALAPITVA 1929.

kat s az árvízkarosultakat biztos helyen helyezték el.

A Maros Marosvásárhelyen is megduzzadt s a Hidvég nevű külvárosi részén levő proletárlakásokat elöntéssel fenyegeti. Az esőzések következtében a Poklos patak vize is jelentékenyen emelkedett.

DÉS KÜLVÁROSÁT LLONTÖTTE
TE A SZAMOS

Dés, július 9.

A Szamos, a napok óta tartó esőzések következtében megáradt s medréből kilépett.

Dés harmadrészét elöntötte.

A Bélahegy nevű külváros, az Óvártér, a Zápolya-, Bánffy-, Boeska- és a Vasut-utca víz alatt van. A megáradt folyó a petroleumgyár telepét is elöntötte.

A mentési munkálatok fokozott ütemben folynak.

Az áradás következtében elzárt házak lakóinak csónakon szállítanak élelmet.

Dés és Beszterce között úgy a vonat, mint az autóbussz-összeköttetés szünetel.

— A vér fölfrissítése céljából a ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bél működését, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtató az idegeket és ezáltal új életerőt teremt. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Harc a temesvári iparkamara elnökségeért

Temesvár, július 9

A temesvári iparkamara elnöki állásának betöltése körül harc tört ki a két jelölt, Lendvai Jenő és Baruch Izidor között. A temesvári kereskedők egyesülete most nyilatkozatot tett közzé, bejelentve, hogy az egyet azért foglalt állást Baruch mellett, mert ez a kereskedők általános érdeke. Lendvai Jenő egyrészt nyugdíjasa a kamarának, másrészt a gyáriparosok szövetségének a titkára, az egyformán összeférhetetlen.

A választók nagy tömege Baruchra fog szavazni, akinek megválasztása bizonyosra vehető.

Csak szeptemberben ismeri el Amerika a Szovjetet

Washington, július 9

Politikai körökben úgy tudják, hogy Amerika a Szovjetet csak szeptember folyamán ismeri el. Ez az elismerés is csak ideiglenes jellegű lesz és egyelőre csak arra szükséges, hogy Oroszország és Amerika között kifejlőd-ben levő kereskedelmi forgalomnak diplomáciai akadályai ne legyenek.

Tizenötévi fegyháza itélték, mert agyonverte kártya- partnerét

Temesvár, július 9.

István Árpád szabadságos katona hónapokkal ezelőtt az esti órákban megleste az utcán Fehérvári Ferenc utcai árust, aki kártyán nagyobb összeget nyert el tőle. A katona az árust téglával agyonverte.

Az ügyet most tárgyalta a temesvári törvényszék és 15 évi fegyháza itélte a gyilkost, aki felebbezett.

Egy érdekes gazdasági tervzet, amelyet Marosvásárhelyen kellett volna letárgyalni

Kelly István aradi gyárigazgató gazdasági alapon akarja tömöríteni az erdélyi kisebbségeket

Arad, július 9.

Kelly István aradi gyárigazgató, az egyik, romániai viszonylatban is legnagyobb külföldi érdekeltségű gyártelep igazgatója, elismert közgazdasági szaktekinély, a szakirodalomban márkának elismert névvel, Kelly igazgató egy gazdasági tervzetet dolgozott ki az erdélyi magyarság megmentése, táprállítására érdekében. A tervzet nem aradi világmegváltás, nem speciális aradi találmány: nagy nemzetközi gazdasági elgondolásokba kapcsolódott be, egy egész világot behálózó gazdasági szervezkedésnek az erdélyi magyarság életére, viszonyaira való applikálást jelent. Nemzetközi viszonylatban került kipróbálásra frappáns eredményekkel Silvio Gesell, volt hajor pénzügyminiszter Freiwirtschaft-

liche elméletének gyakorlati megvalósítása, az ugynevezett munkajegyrendszer. Hosszadalmas lenne ismertetni ezt az elméletet, amelynek ismeretéhez azonban elegendő a következőket tudni: Van egy 4000 lakosú tiroli városka, Wörgl a neve. Itt vezették be és vezették keresztül megszakítás nélkül, először a munkajegyrendszert. Wörgl neve ez időtől kezdve az egész világon ismertté lett. A bécsi lapok naponta foglalkoztak azokkal az eredményekkel, amelyeket Wörglben elértek. Itt megszünt a munkanélküliség, fellendült a gazdasági élet, új lüktetéssel indult meg a termelés és a fogyasztás folyamata.

Wörgl kikapcsolódott a világozás halálos hatásából

és szilárd ponttá lett az általános vergődés közepette. Amerikai szakértők jöttek Wörglbe, Amerika azon városai, ahol nem tisztára ipari jellegű képződményei alakultak ki a gazdasági életnek, egymás után vették át a rendszert: óriási eredményekkel. Svájcban jelentős tömegek kapcsolódtak bele a munkajegyrendszer gyakorlati megvalósításának mozgalmába. A világ felfigyelt s ma már olyan eredmények támogatják Silvio Gesell elgondolásának létjogosultságát, hogy ez a tervzet már minden kommentár nélkül ajánlja önmagát. Az amerikai rádió például éppen február hónap folyamán ismertette a munkajegyrendszer eddig elért eredményeit és ezt az előadást az összes német leadóállomás közvetítette.

Gazdasági egységet Erdély magyarságának!

De szűkebb pátriánkban sem idegen ez az elv. Az erdélyi magyarság máris alapos tervzetet dolgozott ki a körvonalaiiban máris életben lévő rendszer kimélyítésére és a terv jelenleg Madgearu miniszter előtt fekszik. A szászok pedig tudják, mit akarnak. Hogy mennyire tudják ezt, mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy Kelly István matematikai pontossággal összeállított gazdasági tervzete szerint a magyar pártnak évente minimálisan 53 millió lej tiszta haszna lenne a rendszer megvalósításából, nem beszélve arról, hogy új életet, vérkeringést vinné a rendszer bevezetése Erdély magyarságának gazdasági tespedésébe.

Nos, ezt a tervet dolgozta ki Kelly István a romániai viszonyokhoz alkalmazva. Elgondolása a következő volt:

ma már szellemi, vagy politikai megmozdulás, vagy éppen egység elképzelhetetlen gazdasági alapok nélkül.

Ma már mindannyian vagyunk annyira materialisták, hogy belátjuk: gazdasági házis nélkül nem létezik semmiféle más megmozdulás lehetősége. Hiszen, hogy más vonatkozásaira ne mutassunk rá ennek az igazságnak, elég, ha számbavesszük, hogy a politikai szervezkedés anyagi előfeltételei a végletekig elszegényedett tömegek vállán legalábbis súlyos nehézségeket jelentenek, akár a legkisebb célkitűzések elérésénél is.

Gazdasági egységet Románia magyarságának! — ez volt az az elgondolás, amely Kelly Istvánt, az aradi magyar párt választmányi tagját vezette, amikor belekezdett nagy munkájába, amely hivatva lett volna pótolni azt, ami már évek hosszú sora óta hiába sürgetett. Pótlástalan hiánya az erdélyi magyarságnak: egy alapos, jól kidolgozott gazdasági programot készített a magyar párt részére.

Gazdasági egységről álmodozott Aradon Kelly István, de ezek az álmodozások nem fellengző utópiák voltak, hanem ceruzával a kézben kiszámított gazdasági kalkulációk... És éppen itt következik valami, ami most, a magyar párt nagygyűlése után a magyar nyilvánosság elé tartozik.

... TELJESEN ILLUZÓRIKUS MINDEN GAZDASÁGI MECOLDÁS TERVE...

Kelly István alaposan kidolgozott tervzetét még február hónapban eljuttatta az aradi magyarpárti tagozathoz. A pártban a legnagyobb figyelemmel fogadták a tervzetet és felszólították Kelly Istvánt, hogy készítsen még részletesebb és alaposabb tervzetet, amely azután, — amikor elkészült, — márciusban felküldték Kolozsvárra, a magyar párt itteni központjához. A pártvezetőség a tervet kiadta a közgazdasági szakosztálynak, ahol rövidesen el is készültek a vélemények. A levél, amelyben erről Kelly Istvánt, illetve az aradi magyar pártot értesítették, a következőket mondja:

„... dr. Gyárfás Elemér ur, a közgazdasági szakosztály vezetője, a következőképpen nyilatkozott a tervről: ...már leszögeztük álláspontunkat... amely szerint teljesen illuzórikus bármely gazdasági jellegű megmozdulás, amely az erdélyi magyarság helyzetén... akar segíteni, mert nyilvánvaló, hogy a magyarság helyzete csak az ország egész gazdasági életének...

stb., stb.

A válasz megdöbbenő. Mert hiszen ezen az alapon az egyes országok sem kísérlehetnék meg a válságból való menekülést, Európa is sorsára kellene hagyja gazdasági életét, mert Amerika nélkül ugy sem boldogulhat és így tovább, a teljes gazdasági megfeneklésig.

Ezt a tényt a pártvezetőség is átértékelte. Mert levele végén megállapítja, hogy Gyárfás dr. véleménye ellenére is lehetőséget akar adni a tervzetnek a magyarság plénuma előtt való megvitatására, s ebből a szempontból a leghelyesebbnek tartaná a vezetőség, ha Kelly István a nagygyűlésen, a gazdasági szakosztály ülésén, — ahová meghívást kap majd, erről a vezetőség gondoskodik, — előterjeszti tervét.

A KIDRIBLIZETT GONDOLAT

Kelly István és az aradi magyar párt tudomásul vették a központ értesítését és Kelly munkához kezdett, hogy elkészüljön a tervzetnek olyan formába való öntésével, hogy azt a párt közgazdasági szakosztálya elé lehessen vinni. A munka már vége felé közeledett, amikor júniusban levél jött Kolozsvárról, a pártvezetőségtől, hogy

nem gílt az első levél, Kelly Istvánt mégsem lehet meghívni, mert nem tagja az országos gazdasági szakosztálynak.

A párttagozat nem hagyta ennyiben a dolgot és Kellyt azonnal igazolta ilyen minőségében, mire a párt ismét visszairt, hogy sajnálja, a közgazdasági szakosztály programmu-

Ez a terv megfelel a szászoknak, ez a terv alapja lehetne a kisebbségi frontnak

Pedig Kelly István maga is többet akart, mint az erdélyi magyarság különálló megmentését. Kelly István

komoly tárgyalásokat folytatott az erdélyi szászokkal. És az erdélyi szászok, — nem kell hangsúlyozzuk, hogy mit jelent ez, — jónak találta a tervet, örömmel fogadta a tervzetnek még csak a körvonalait is, annál is inkább, mert az erdélyi szászok már megkezdte ezen az alapon a szervezkedést.

Oberth Friedrich, a szászok egyik gazdasági vezetője kijelentette Kelly Istvánnak, hogy

ez a terv, ha elfogadják az erdélyi magyarság, az alapja lehet a közös magyar-szász kisebbségi frontnak.

Az erdélyi szászok hajlandónak mutatkoztak a tervet a magyarsággal együtt megvalósítani, s illetékes helyen nyilatkoztatták ki, hogy ennek a tervnek keretein belül semmi

akadálya a romániai kisebbségi front erős kiépítésének.

Ennek pedig egyetlen feltétele volt, hogy a magyarság is tegye magáévá a tervet. Hogy végre tegyen valamit az erdélyi magyarság önmagáért. Hogy kövesse az erdélyi szászokat abban a munkában, amelyet önmaguk gazdasági egységének megteremtésén túl, most már ennek tökéletesítése érdekében folytatnak évtizedek óta.

A magyar párt gazdasági szakosztálya azonban másképpen gondolkodik a dolgok fölött.

Pedig, még itt nem akart megállni Kelly István. Most már az erdélyi szászok vezetőivel egyetemben tárgyalásokat akart kezdeni a munkajegyrendszer elmélet román nemzetiségű híveivel, akiknek Kolozsváron lupjuk is jelenik meg, Lumea Noua címen. A tervzet tehát egész Erdélyre kiterjedt volna. Ha az a „volna” ott nem lett volna...

akadálya a romániai kisebbségi front erős kiépítésének. Ennek pedig egyetlen feltétele volt, hogy a magyarság is tegye magáévá a tervet. Hogy végre tegyen valamit az erdélyi magyarság önmagáért. Hogy kövesse az erdélyi szászokat abban a munkában, amelyet önmaguk gazdasági egységének megteremtésén túl, most már ennek tökéletesítése érdekében folytatnak évtizedek óta.

A magyar párt gazdasági szakosztálya azonban másképpen gondolkodik a dolgok fölött. Pedig, még itt nem akart megállni Kelly István. Most már az erdélyi szászok vezetőivel egyetemben tárgyalásokat akart kezdeni a munkajegyrendszer elmélet román nemzetiségű híveivel, akiknek Kolozsváron lupjuk is jelenik meg, Lumea Noua címen. A tervzet tehát egész Erdélyre kiterjedt volna. Ha az a „volna” ott nem lett volna...

akadálya a romániai kisebbségi front erős kiépítésének. Ennek pedig egyetlen feltétele volt, hogy a magyarság is tegye magáévá a tervet. Hogy végre tegyen valamit az erdélyi magyarság önmagáért. Hogy kövesse az erdélyi szászokat abban a munkában, amelyet önmaguk gazdasági egységének megteremtésén túl, most már ennek tökéletesítése érdekében folytatnak évtizedek óta.

A magyar párt gazdasági szakosztálya azonban másképpen gondolkodik a dolgok fölött.

Pedig, még itt nem akart megállni Kelly István. Most már az erdélyi szászok vezetőivel egyetemben tárgyalásokat akart kezdeni a munkajegyrendszer elmélet román nemzetiségű híveivel, akiknek Kolozsváron lupjuk is jelenik meg, Lumea Noua címen. A tervzet tehát egész Erdélyre kiterjedt volna. Ha az a „volna” ott nem lett volna...

A magyar párt új vezetőségét illeti a szó!

Valamit ide szeretnénk iktatni ezeknek a tényeknek felsorolása után. Hangsúlyozni kell, hogy a történet után nincs szó sértő déről, ellenzékeskedő asztaldöngetésről. Kelly István fegyelmezett katonája a magyar pártnak, aki mindössze fájjalja, az igaz ügy értékének tudatában sajnálja azt a kicsinyes gáncoskodást, amely a kérdés körül megnyilvánult. Hangsúlyozzuk, nincs szó sértődésről. Kelly István készségesen várja a hívó

szót, amikor a magyar párt ráeszmél arra, hogy nem csupán a szászok privilégiuma a gazdasági szervezkedés. Amikor a magyar árt panaszok és teoriák helyett végre a csekélyes egyetlen ösvényre: a gazdasági szervezkedés útjaira lép.

Igy tehát: A magyar párt új vezetőségét illeti a szó. Az erdélyi magyarság tervgazdaságának kidolgozott irányelvei készen állanak.

(b. k.)

TALLOZÁS

EL KELLETT ITÉLNI, MERT ZSIDÓ

A Neues Wiener Tageblatt írja: F. Charell, „Táncol a kongresszus” című Ufa-film rendezője megbízást kapott a lalától arra, hogy egy Odiseus-film rendezzen. Az Ufa most visszavonta a megbízást azzal az indoklással, hogy Charell zsidó. A rendező a bírósághoz fordult, amely elutasította Charellt az az indoklással, hogy a bíróság is minden kétséget felülülően megállapítja rendező zsidó eredetét. Mivel pedig a met nép döntő többsége — mondja itélet indoklása — a zsidósággal szemben elutasítón viselkedik és mivel kormányának az a törekvése, hogy a met filmiparból a zsidó befolyást kisorsítsa, arra kell számítani hogy a község, ha a filmet zsidó rendező, a filmet bojkottálni fogja és így az Ufanak tényles károkat okozna. Ilyen körülmények között el kellett utasítani a felresnek azt a kérését, hogy őt az Ufa rendezői állásába visszafogadai köteles. Nem rossz indoklás!

A FŐNÖK UR FELVONUL

A Harmadik Birodalommal szemben mindenkinek egyaránt kötelessége van. Legalábbis erre mutat Ley dr. — a német munkafront vezetőjének egy legutóbbi rendelete, amely kimondja, hogy a felvonulások alkalmával nemcsak az alkalmazottaknak kell felvonulni, hanem a főnököknek is. Ley megállapítja, hogy a német munkafront egységei oszthatatlan, aminek a felvonulások alkalmával is meg kell nyilvánulniuk képpen, hogy ne csak az alkalmazottak vonuljanak ki, hanem a főnökök is. Caigy jelentkezik kifelé teljesen és félrehelellen a — népközösség. Ley dr. szóbavezeti a néplekesedést és népegy megnyilatkozást rendeleti parancsszóval.

LITVINOV, MINT — VENDEG

A Havas-ügynökség jelenti: „Litvinov párisi tárgyalásai ma nagyon élénk foglalkoztatják a világsajtót. A lap megállapítja, hogy ebben a látogatásban az a legfeltűnőbb, hogy Litvinov a francia kormány hivatalos vendége”. Franciaország ezzel is ki akarja hangsúlyozni, hogy közte és Oroszország között most a legteljesebb a jóviszony. Változnak az idők, változnak az emberek, sőt hogy gyot ne mondjunk, a politikai taktika változik.

FŐ AZ ÖSZINTESÉG

A Neues Wiener Abendblatt írja: Pfundner, birodalmi belügyi államtitkár ma hosszabb nyilatkozatot adott a szülő állampolgársági törvényről. „A birodalmi állampolgárságot — mondotta — ezentul — adományozzuk. Azok az idelmúltak, amikor az állam az állampolgárságot polgárainak a bölcsőjébe szaltotta. Az állampolgárságot az alátalóna megfelelő szolgálatokkal ki kell érdemeln. Ha kiérdemli, megkaphatja. Adományozzuk!” Mindenesetre annyit megígér: Pfundner doktor ur, hogy az öregebb neriációt kimélni fogja. Aki már hatvanéve állampolgár, az — esetleg és ha megígéri, hogy ezentul nagyon jól viseli magát — az talán állampolgár maradhat — Mindenesetre meg kell alapítani, hogy a német birodalomban vannak becsület politikai erkölcsök is. Nem kertetnek Megmondják ösztintén és kerekén, hogy kinek tetszünk, az maradjon, akinek nem tetszünk, az mehet. Eddig fordítva volt Eddig a nép dobta ki a neki nem tetsző politikusait, ma a politikus akolból dobja ki a — népet. Még megírják: egyedül maradnak.

EURÓPA JÖVENDŐ SZELLEME

Európa jövő szellemének bizottsága mártóber hó folyamán Párisban ül össze. Ennek a nemzetközi bizottságnak elnök Paul Valéry áll, aki a meghívókat a szét is küldte. A szervező bizottságnak tagjai: dr. Benes, Bordero, Cantacuzen, professzor, Kayserlingk gróf, Thomas Mann, Politis, gróf Teleky, Wells és Stefan Zweig. Minden konferenciánál érdekesebb lesz ennek a tanácskozásnak komünikéje. Vajon milyen lesz Európa jövő szelleme? Kiváncsian várjuk a leletet. A barna, fekete, fehér ingek között szabad-e egyáltalában és megmíg dig „szellemről” beszélni?

Brassói beszélgetés

— Mit csináltak vasárnap?
— Még nem tudjuk.
— Hogy-hogy?
— Ha az idő így marad, akkor színi megyünk a hegyek közé, ha kiderül, strandolni megyünk valahová.

Ünnepi istentisztelet Ferdinánd király halálának évfordulóján

Szombaton mult hat éve annak, hogy I. Ferdinánd király meghalt. Ebből az alkalomból, akárcsak az ország többi városában, Brassóban is istentisztelet volt, amelyet a főterei görögkeleti templomban tartottak és azon megjelentek a katonai és polgári hatóságok fejei, valamint a város előkelőségei is.

Bukaresti orvoscsoporthoz látogatja meg Brassót

Vasárnap délelőtt tíz órakor száztáru bukaresti orvoscsapat érkezik Brassóba. Az orvosok, akik tanulmányutra jönnek a város vendégei lesznek. Érkezésük után a Mázescu-korházba mennek, ahol Câmpănu Livius professzor, kórházi főorvos praktikus előadást fog tartani. Ezután az orvosok meglátogatják a Pojánát és a Czenk-tetőt. A kiránduláson ugyancsak Câmpănu dr. fogja őket kalauzolni, közben pedig Brassó klimatikus előnyeiről tart előadást.

A Török nagy estélye

A brassói Török munkásdalárda szombaton, július 15-én este kilenc órakor (kedvezőtlen idő esetén július 22-én) a Gambinus-étterem helyiségében nagy kerti hangversenyt rendez. Az est műsorán, amelyen Újsághy József zenetanár vezetésével női-, vegyes- és férfikarok szerepelnek, tekeverseny és világposta tartják. A műsort reggelig tartó tánc követi.

Eveszett

Szombaton, július 1-én, az Astra színházról a katolikus gimnáziumig terjedő útvonalon egy sötétlék szövetből készült, női kabátba való öv. A becsületos megtaláló, aki két zsölyjegyet kap az Erik a buzakalász" vasárnapesti előadásához, adja le az övet, vagy a színháznál, vagy a Korona szálloda portásánál. Karácsonyi művész címére.

Brassói érettségi

Végig hullott az eső... Éjjel-nappal fűszölte a sűrű köpenybe bujt Mesota állami realgimnázium falait. Mintha az eső könnyei siratták volna a multat s jövődőt...

A falak mögött is komor hangulat. — Felöltötte burkolózott tanárok és fekete ruhás diákok ültek szobrot egymás előtt. 72 fiatal ember zörgetett öklével az élet kapuján. A visszhangzó kopogások lármája beleegyült a 40, 30, 25, 20, 10 és 5 éves diáktalálkozó halk morajába. Hat napi zörgetés után megnyitott a kapu és feltűnt az út, a hosszú, kigyó-zó életút, melynek kilométerjelzői csak egy-egy szót mutattak: tovább... tovább...

72 jelölt közül 58-nak sikerült a magas küszöböt átlépnie. A 25 csikszeredai jelölt közül 18, a 14 brassóiból 11, a 17 fogarasiból 15 és a 16 sepsiszentgyörgyi-ből 14 fiatal diák indult el, fiatalos lelkesedéssel, az „ögni speanza” útján. — Elsőjük első sikerének virágos ága ez-zen gyümölcsöt hozott. Első győzelmük mámorába nekiszaladtak a hosszú útnak, vissza se tekintenek, hogy hamarabb elérhessék az első jelzőkövet. Csak itt állnak meg először, mikor észreveszik, hogy itt még nincs vég, nincs megállás, nincs cél. Tovább, tovább... 10, 20, 25, 30, 40.

Ki fogja nekik most felülükbe kiáltani, hogy az élet országútján is az érettségi vizsga eredményének sorrendjében fognak haladni? Vajon az életben is a fogarasi román diákok fognak vezetni és a magyar iskolák közül az érettségi vizsgán legjobb eredményt elért sepsiszentgyörgyi 14 székelő fiú, vagy a brassói 11 magyar, vagy a szeredai 18 csiki diák?... kérdések kérdése. Ma csak annyi bizonyos, hogy életutjukat nyitott és előrelátó szemmel és duzzadt mellkassal kell megtenniük.

Dobozos Cs. József

Brassó megyében fokozódott az árvízveszedelem

Háboru a takarmányért két falu lakossága között

A községi elöljáróságok, amíg a víz vissza nem huzódik, nem tudnak a tényleges károkról jelentést tenni

Brassó, július 9.

A végzetes árvízveszedelem még mindig nem hárult el Brassó megyében. A patakok és folyók az újabb esőzések miatt még jobban megduzzadtak olyannyira, hogy

a megye északnyugati részének jelentős része víz alatt van.

A katasztrófa oly nagy méreteket öltött, hogy most már nemcsak a föld verejtékes munkáját semmisítette meg, hanem a földmivesek jószágát is veszélyeztette.

A kétségbeesés, az elemi csapás elleni küzdelem pedig annyira megviselte a veszélyeztetett helyek lakosságának idegeit, hogy Prázmár mellett, az összetartás és kölcsönös segítség helyett népes eseményekben robbantak ki a szenvedélyek.

ÁRVIZDRÁMA A BRASSÓ-HÁROMSZÉKI HATÁRON

Brassó megye határának közvetlen szomszédságában fekszik Bácselke község, amely közigazgatásilag már Háromszékmegyéhez tartozik. Ennek a kis tanyszerű községnek sem postája, sem állomása nincs, hanem az ugyancsak Háromszékmegyében levő Uzon községhez tartozik.

Bácselke határa érinti Prázmárt is, a melynek legelői az árvíz folytán szintén víz alá kerültek. De Bácselkét sem ki-mélték az elemek. A község mellett folyó Feketeügy-patak, amely a lakosságra nézve mindig veszedelmet jelent, két nappal ezelőtt kiégett medéből és hatalmas területeket öntött el egy Brassó, mint Háromszékmegyéből. Az áradás egészen addig a pontig huzódik, ahol a patak az Oliba ömlik.

A megduzzadt és igen sebes folyású patak hömpölygő áradata valósággal elcsúszta Bácselkét. A lakosság fejvesztetten menekült és mielőtt még komolyabb katasztrófa bekövetkezhetett volna, biztonságba helyezte magát. Nem ez történt azonban a jószággal, amely istállóba zártan a községben maradt.

A kis község lakossága tehetetlenül nézte közel negyvennyolc órán keresztül, hogy a marhák és állatok étlen-szomjan vannak, mivel a községet teljesen körülzárta a víz, úgy, hogy onnan ki nem lehetett menni a legelőkre, amelyek teljesen víz alatt álltak.

A falusiaknak tehát nem maradt más megoldás, mint a szomszédos Prázmár községbe menni segítséget és eledelt kérni a jószág számára.

És ebből robbant ki a véres dráma a Brassó-háromszékmegyei határvonalon.

Egymásnak mennek a falusiak

Tegnap délután, miután még csak reménység sem mutatkozott arra, hogy a megduzzadt folyók visszahúzódnának medrükbe, Bácselke község lakossága nagy tömegben ájtott Brassó megyébe. Itt ellepték Prázmár község legelőit és onnan szénát szedték össze, hogy éhező állataiknak ennivalót vigyenek.

A legelők felügyeletére kirendelt őr figyelmeztette a szomszéli falu gazdáit, hogy engedély nélkül nem vihetnek szénát a község tulajdonából. A falusiak azonban rá sem hederítettek a figyelmeztetésre. Az őr erre fellármázta egész Prázmár községet és a lakosság kirohant a mezőkre. Itt került szembe a két tábor.

A bácselkiek nem akartak meghátrálni és végső elkeseredésükben erőszakhoz nyúltak.

A két falu lakossága heves szóváltások után egymásnak ment. Zuhogtak az öklök és a botok.

Közben értesítették a csendőrséget is, a mely azonnal kivonult a helyszínre.

De a hatósági közbe lépés sem járt eredménnyel, mert

a falusiak a csendőroket is leszerelték, majd az erőszakkal elrejt takarmánnyal megfutamodtak.

A véres összetűzés során mindkét táborból igen sokan megsebesültek. Szerencsére emberéletben nem esett kár.

KONFLIKTUS BRASSÓ ÉS HÁROMSZÉK VÁRMEGYE KÖZÖTT

Az eseményekről azonnal jelentést tettek Brassó vármegye prefekturájának. Ezzel egyidejűleg a háromszékmegyei vezetőséget is értesítették.

Szombaton délelőtt aztán megállapodtak abban, hogy közösen vezetik le a vizsgálatot. Dében kiszállott az események helyszínére Rădulescu főszolgabíró és Dimtîriu kapitány a megyei csendőrség helyettes parancsnoka, akik Háromszékmegye megbízottaival folytatják a vizsgálatot az ügyben.

Ezzel egyidejűleg a vármegyei prefektúra intézkedett, hogy a súlyos viszonyok közé került lakosságnak megfelelő segítséget adjanak.

A MEGYEEN FOKOZÓDIK AZ ÁRVÍZVESZÉDELEM

A prefekturához befutott jelentések szerint a Feketeügy patak és az Olba valamint a többi folyók vízállása még mindig nem esökkent.

Az árvízterület egyre nő, úgy, hogy szombaton délig már hozzávetőleges számítások szerint közel 15 ezer hold termőföld került víz alá.

Prázmár közelében az egyik tanya lakóit az éjszaka folyamán ki kellett lakoltatni. A víz ugyanis annyira megdagadt, hogy a házakig elhúzódott és így a lakosság életbiztonsága megszűnt. A hatóságok ezen a ponton megkezdtek a kiegészítő munkálatokat a további veszede-

A vármegyei prefektúra szombaton telefonon körrendeletet adott ki, amelyben utasítja a megyében levő összes községi elöljáróságait és primáriát, hogy az árvízről pontos jelentéseket küldjenek be. Ezekben a jelentésekben tüntessék fel pontosan, hogy a lakosságot mily károk érték, tekintve, hogy az idevonaakkozó kimutatást Bukarestbe kell továbbítani.

Néhány községből a rendeletre már meg is jött a válasz. A községi elöljáróságok közlik, hogy addig, amíg a víz teljesen el nem huzódik, a tényleges károkat nem állapíthatják meg.

SEGÍTSÉG A INSÉGESEKNEK

A megyei prefektúra értesítést kapott Bukarestből, hogy a legutóbbi minisztertanácson negyvennyolc óráig szavaztak meg az árvíz sújtotta területek lakosainak felsegélyezésére. Tekintve azonban, hogy a pontos jelentések még nem érkeztek be, az összeget még nem osztották szét.

A rendeletre való tekintettel Cutanu prefektus személyesen tett jelentést a kormányknak Bukarestbe a megyében uralkodó helyzetről és az árvíz katasztrófa részleteiről.

Megkezdődtek az adófelelbevezési tárgyalások

Naponként délután 3 órától tartanak az ülések

Brassó, július 9.

Brassóban is megkezdődtek az adófelelbevezési tárgyalások. A miniszterium által kinevezett felelbevezési bizottság elnöke Purdila dr. törvényszéki elnök, akit Baiulescu tanácsbíró helyettesít. A bizottságban az ipar és kereskedelem kamarát Beniteanu ügyvéd képviseli, helyettese pedig Capatina ügyvéd. Végül a bizottságban helyet foglal C. Andrian pénzügyigazgató.

Ez a bizottság naponként délután három órától ülésezik a pénzügyigazgatóság 42-es számú szobájában. Az érdekelteknek esetenként idézőt küldenek.

Brassó városa pert indít a hadügyi kincstár ellen,

amely súlyos milliókra rugó házbérekkel tartozik

Brassó, július 9.

Brassó város tanácsának állandó választmánya pénteken délután ülést tartott és azon a város ügyvezetésének legaktuálisabb kérdéseivel foglalkozott.

Az állandó választmányon szóba került a város pénzügyi helyzete amely pillanatnyilag nem a legrózsásabb.

Ezért a város vezetősége elhatározta, hogy a legnagyobb eréllyel nekilát a kinnleposégek behajtásának.

A városi költségvetés deficitjének főmagyarázata a kaszárnyák és a katonai intézmények házbérlétrálekai. A hadügyminisztérium ugyanis, amelynek hatáskörébe tartoznak a katonai intézmények ellátása, évek óta nem fizeti a városnak a házbérlét, a különböző épületek és helyiségek után.

Ezek a házbérlétrások csak az utolsó három évben közel hatmillió lejre emelkedtek.

Az összegre a városnak szükség van. Tekintve, hogy a hadügyminisztérium jószántából nem akar fizetni, az állandó

választmány fölhatalmazást adott a polgármesteri hivatalnak, hogy a hadügyminisztériumot a házbérlétrások azonnali kifizetésére fölszólítsa.

A határozat szerint, amennyiben a hadügyminisztérium a felszólítás elküldésétől számított nyolc napon belül kötelezettségeit nem teljesít, úgy a város nyolc nap letele után pert indít a hadügyi kincstár ellen és ha kell, a végrehajtásig viszi az ügyet.

Az állandó választmány ezután elfogadta a Fotogén cég ajánlatát 80 ezer kiló nyersolaj szállítására. A nyersolaj kilóját 1 lejbe számítja és azt — mint jelentették — melegeített állapotban az utcák öntözésére fogják használni.

Ugyancsak elfogadta az állandó választmány a Protos-cég ajánlatát 200 darab vízóra leszállítására.

Itt említjük meg, hogy közvetlenül az állandó választmány ülése előtt, a városi pénzügyi bizottsága is ülést tartott és a város anyagi helyzetét vitatják meg.

A futballista gyásza

Sulyos csapás érte Gönczyt, a Brasovia kiváló centerhalfját, aki édesanyját vesztette el. A futballista elhunyt édesanyját szombaton temették. A temetésen az összes brassói sportegyesület képviseltette magát.

Hosszuzaluban vizsgálat folyik a községi primár ellen

Brassó, július 9.

Hosszuzalu Butu nevű primárja ellen két feljelentés nyomán — mint ismeretes — fegyelmi vizsgálat indult. A fegyelmi vizsgálat levezetésével Serban vármegyei igazgatót bízták meg. Az igazgató tegnap újból kintjárt Hosszuzaluban és tovább folytatta a két héttel ezelőtt megkezdett vizsgálatot, amelynek eredményét legközelebb a megyei választmány elé fogja terjeszteni.

Tettenért befőrő

Vakmerő lopási kísérlet történt szombaton délelőtt fél tíz órakor a Jorga-sor 2 szám alatt levő Neumann-féle „Kispipa” étteremben. A tulajdonos leánya a jelzett időben benyitott a helyiségbe és megzavarta munkájában a tolvajt, aki 18—19 év körüli, rongyos öltözkű, kék baretten viselő suhanc volt s javában dugdosta zsebeibe az étterem asztalain levő poharakat. A tolvaj, amikor látta, hogy „in flagranti” érik, elhajította zsákmányát, feltépte az étterem ajtaját s egy-kettőre eltűnt a láthatárról.

Gyermekek a bíróság előtt

Brassó, július 9.

A brassói törvényszék gyámszekciójára Brusser Rudolf dr., a szekció elnökének elnöklése alatt kilenc brassói kiskorú gyermek bűnügyét tárgyalta. A gyermekek 12—18 év körüli inasgyermek, jobb családból való gyermeklányok, megsebzve hallgatták végig Jonescu ügyész vádjait. A vádbeszéd, valamint az egész tárgyalás lefolyása inkább dorgáló oktatás volt.

Apró, gyerekes csínytevésekről volt szó, amelyek azonban, ha elfajulnak, könnyen sulyos bűnesetekké válhatnak. Volt közöttük lopás, sikkasztás, csalás, sőt raffinált módon elkövetett szélhámos-ság is.

A büncselekmények nagyságát mindössze csak az a körülmény enyhítette, hogy a károsultak egész minimális igényeket támasztottak. Néhány ruha, szálami, néhány darab csokioládé, apró tárgyak, egy-egy ruhadarab ezek képezik a lopott holmikként szereplő bűnjelket.

A bíróság elnöke, Brusser dr., szívhez szóló beszédet tartott a „bűnözőknek” valósággal atyai hangon figyelmeztette őket, hogy milyen sulyos bűnbe estek, amit nem szabad megismételni. Ezután kihirdették az ítéletet: a kiskorú csínytevők egy részét dorgálásra, a többieket pedig szigorított szülői felügyelet mellett javítónevelésre ítélték.

Az ítéletben az ügyész is megnyugodott.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 16.849—1933. serv. economic.

ARLEJTÉSI HIRDETMEŒY

Folyó évi július hó 26-án délelőtt 11 órakor a városi polgármesteri hivatalban nyilvános árlejtés fog tartatni az új sporttérén építendő emelvény munkálatainak vállalatba adása céljából.

A munkálatok értéke kb. 850.000 lej.

A végrehajtás határideje 45 nap.

Az ideiglenes óvadék az ajánlott összeg 5 százaléka.

A tervek, az előirányzat és a közelebbi feltevések a városi mérnöki hivatalban tekintethetők be.

Az árlejtés a nyilvános számvitelről szóló törvény 88—110. cikkeinek, valamint a hivatalos lap (Monitorul Oficial) 127—1931. számában kihirdetett általános szabályok alkalmazásával tartatik.

Brasov, la 7. Julie 1933.

Primar: Dr. C. Voicu m. p. Secretar General: Socaciu m. p.

TEKÉZŐSPORT

A „Vig Barát” félévi közgyűlésén július hó 6-án, Bartis Ferenc Gáll Domokos, Ferenczy István, Hornár István, Hornár István és Dancs Rózsika tagokat az egyesületből kizárta. Bern Lajos és neje kilépési kérését elfogadta. Kedden este „Vig Barát” mérkőzés, a Tg. Mures-i „Törekvés” serlegért. „Borbélyok”—„Glória” mérkőzés eredménye 244—226, 9 menet, 12 játékos. A borbélyok szépen játszottak. Szombaton este IAR—Székely csapat mérkőzés, a CFR pályán. Vasárnap háziversenyt rendez a KTE a Jonescu-pályán. Kedden este „Bolonya” mérkőzés a Tg. Mures-i „Törekvés” serlegért. Bolonya—Testvériség revánsmérkőzést a Bolonya nyerte 200—142 eredménnyel. Tg. Mures-i Törekvés kupáért eddig lefolyt játék eredménye: KTE 268 pont, 12 ember, 15 dobás. Testvériség 309, 12 ember, 15 dobás. Viforul—Cipészek hétfői revánsmérkőzése elmaradt.

Negyedik válasz

Miért züllött le Brassó futballsportja?

Frařila mérnök, az Astra sportegyesület vezetője nyilatkozik a június 8-iki botrányról

Brassó, július 9.

Tagadhatalanul Brassó sporttársadalmának egyik legszimpatikusabb vezető egyénisége, akire a jövőben köztudomásulag nagyon fontos feladat vár, akit klub és nemzetiségi tekintet nélkül minden sportember szeret: Frařila mérnök. Kövid brassói sportműködése alatt bebizonyította, hogy képviselheti valaki szívvel-lellekkel klubja érdekeit, anélkül, hogy mások jogos érdekeibe belegázolna, anélkül, hogy megfélemezve a sportban kötelező — de sajnos oly ritkán tapasztalható — „fair play”-ről.

— Mi az Ön véleménye — kérdeztük — Brassó futballsportjának rohamos leromlásáról?

— Kétségtelenül az utóbbi időben leromlott, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy az országos válogatott csapat jórészt Brassó adta.

— Hozzá járult-e a pálya hiánya ehhez a visszafejlődéshez?

— Természetes, hogy a pálya hiánya miatt lehetetlenné vált a szükséges tréning és ennek következtében a bajnokságra készülő 16 brassói csapat egészséges fejlődése.

Jön!

RUDOLF FORSTER

BUVÁRHAJÓK ELŐRE

ASTRA MOZGO

— Nem volt-e hiba a Brasovia pálya lebontása addig, amíg a városi stadion el nem készült?

— Semmilyen körülmények között sem lett volna szabad lebontani, amíg az új stadion el nem készült, legkevesebb nálunk, ahol olyan nehezen készül el valami, ami közéleti szolgál. Ha pedig már megtörtént, hogy az arra illetékesek nem léptek fel idejében, hogy az új stadion elkészültéig a régi ne bontsák, annál inkább kötelességünk nekünk, akik a sport érdekében dolgozunk, hogy az új pálya minél előbbi felépítéséért harcoljunk.

— Megfelel-e a valóságnak, amit Lascu mérnök, a disztrikt tagja, Stoia és Vaida játékosok ügyére vonatkozólag legutóbb megjelent nyilatkozatában állított, t. i. hogy a disztrikt titkára, annak ellenére, hogy a játékosok büntetve már voltak, a fegyelmi bizottság előtt az ellenkezőjét állította?

— Igen. Emlékszem erre az ügyre. A disztrikt fegyelmi bizottsága előtt képviseltem a klubomat és kénytelen voltam a titkárnak erre vonatkozó állítását helyesbiteni, mivel a fenti játékosok igenis

büntetve voltak már, sőt ebben a szezonban kaptak büntetést.

— Mi az Ön véleménye a június 8-iki sportünnepén történt botrányról?

— A június 8-iki botrány egyike azoknak a sorozatos incidenseknek, melyek a közönségnek a bíró ítélkezésével szemben megmenekedett módon való megfeszítéje okoz.

— Ez a botrány annál inkább visszatartó, mivel a brassói futball vezetők provokálták azt ki, minden komoly nélkül, ami nagy felháborodást váltott ki és a legrosszabb benyomást keltette a hatóságok megjelent képviselői előtt.

— Hozzájárult-e jelen cikksorozatom a brassói futballsport egészséges alapjaira való fektetéséhez?

— Sajnálattal körülmény, hogy Önök egyidejűleg nem folytatta le ezt az a kétot egy helyi román lap is, mert módon a román közönség is tudomásul szerezhetett volna arról, hogy városunk sportéletében mik a teendők. Az Ön cikksorozata — véleményem szerint — csak hasznára válhat Brassó sportjának.

Huszmillió lej passzívával fizetéseketlen lett a brassói Gärtner Demeter Rt. építkezési vállalat

Brassó, július 9.

Szombaton délelőtt feltűnést keltő kényszeresegységi kérés jegyeztek be a brassói törvényszéken.

Közel huszmillió lej passzívával fizetéseketlenességet jelentett be a Gärtner Demeter Rt., Brassó egyik legközismertebb építkezési vállalata.

A részvénytársaság már négy évvel ezelőtt abba a helyzetbe került, hogy nem folytathatta tovább működését ebben a formában. Ezért a részvényesek elhatározták, hogy a vállalatot likvidálják.

A felszámolás négy év óta folyik, most aztán huszmillió lej passzívával kényszeresegységet kértek. A törvényszék a kérvény benyújtása után

a tárgyalási hatánapot július 12-én állapította meg.

A fizetéseketlené vált részvénytársaság vezetőinek egyrésze ugyanis kivált már régebben a vállalatból és Gärtner Demeter utóda elnevezés alatt önálló építkezési társaságot alapítottak, amely ma is zavartalanul működik és amely a kényszeresegységre jutott részvénytársasággal semmi kapcsolatban sincs.

Elmarad a vasárnapi brassói nemzeti bajnoki selejtező

Brassó, július 9.

Péntek éjjeli távirattal az országos labdarúgóközpont tudatta a Brasovia csapatát, hogy a csernovici Dragos Voda a vasárnapi mérkőzésen nem jelenik meg. Bővebb értesítés hiányzik. A vasárnapi sportprogram módosul:

2 órakor: Brasovia (komb.)—Glória I.

4 órakor: IAR I—Olympia I

Fél 6 órakor: Brasovia I—Ivria I.

A mérkőzések az IAR-pályán lesznek, ahová a főtérről induló autók uszák oda vissza jegyekkel szállítják ki a közönséget.

Feloszlatják az amerikázó botfalusi tanácsot

Brassó, július 9.

Beszámloltunk azokról a sulyos egyenlenségekről, amelyek Botfalusi községtanácsában dülnek. A községi előjáróság tagjai egy Stamm nevű primár kincezése miatt a szó szoros értelmében sztrájkba léptek. Közel három hónap óta a község tanácsa teljesen inaktív, úgy, hogy a községi vezetésben a legnagyobb fejtelenség uralkodik.

A vármegyei prefektúra részéről maga Cuteanu prefektus próbálta megbékíteni a szembenálló feleket. Miután ez nem sikerült, felszólítást kaptak, hogy amennyiben

nyílen a legrövidebb időn belül össze nem ülnek, úgy feloszlatják a tanácsot. De még ez a fenyegetés sem használt és így a prefektúra kénytelen volt a feloszlatás mellett dönteni.

A határozatnak megfelelően szombaton átiratot intéztek a kolozsvári revíziós bizottsághoz, kérve a feloszlatás kimondását.

A feloszlatott tanács helyébe interimár-bizottságot neveznek ki, addig, amíg kiírhatják az új választásokat. A feloszlatással egyidejűleg Stamm jelenlegi primárt és annak Serban nevű helyettesét is megfosztották állásától.

S Z I N H Á Z

A KOLOZSVÁRI MAGYAR SZÍNHÁZ BUCSUNAPJA VASÁRNAP

Ma, vasárnap bucsuzik a kolozsvári magyar színház társulata, négy előadás keretében Brassó város közönségétől. Délelőtt 11 órakor a Micky Maus kalandjait című gyermek operette kerül színi helyi helyszínnel. Délután 3 órakor az Ez a jó című brassói revünek lesz a mozielőadás előadása. Délután 6 órakor Dayk Margitnak lesz a bucsufelépése a jó házból való urileány című hallatlan mulatságos ujdonságban és este 9 órakor tartja a társulat utolsó bucsufeladását, amikor is a szezon legnagyobb operette kerül előadásra, az Erik a buza király című operettben bucsuzik a kolozsvári társulat. Minden jel arra mutat, hogy az utolsó nap változatos műsorának minden előadását zsufolt nézőtér fogja végig figyelni, éppen ezért jegyeket tanácsos előre gondoskodni.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR SZÍNHÁZ BUCSUJA BRASSÓ VÁROS KÖZÖNSÉGÉNEK

Négyheti vendégszereplés után megtöltött és jó szívvel hálásan bucsuzik a kolozsvári magyar színház igazgatója és társulata Brassó város közönségétől. Köszöni a szíves vendéglátást és jóleső érzéssel állapítja meg, hogy Brassó közönsége páratlan áldozatkészéggel és lelkes szeretettel tartott ki a magyar színház mellett. Napról-napra feltöltött házzal mellett folytak az előadások és ez új bizalmat a jövőre. Brassó lelkesége meggyőzt minket is, de megdönt is, hogy a jó előadások, jó színészek, előrelátó vezetés, győzedelmeskedés minden válság felett. Látniuk, tudniuk érezzük újra — és ez csak Brassó közönségének érdeme —, hogy ha a helyi társulat nincs válságban, nem ronthat meg bennünket semmi se.

A magyar színház igazgatósága és társulata úgy bucsuzik Brassó város közönségétől, mint — szülői háztól annak gyermeke: A viszontlátásra!

Megalakult a német államtanács

Az olasz fasiszta nagytanács mintájára csak a nemzeti-szocialista pártvezetők kaptak a tanácsban helyet

Berlin, július 9

Késő este érkezett jelentéseink szerint ma megjelent Németországban az államtanácsi törvény. Az államtanács Németországban nem egyéb, mint a Mussolini-féle fasiszta nagytanács kópiája.

A tanácsnak a kormány tagjai esznek a vezetői és abban a kormányon kívül — ötven állampolgár kapott helyet. A tanács elnöke a mindenkor kancellár.

Ebben a tanácsban a tanácsosoknak valóban csak tanácsadási joguk van. Szavazni nem lehet. A többségi határozat rendszerét az államtanács nem ismeri. Az államtanács már a jövő héten meg-

alakul. Az alakuló gyűlése a császári palotában lesz és azt ünnepélyes keretek között tartják meg.

Az államtanács törvényének kibocsátásával egyidejűleg Göring nyilatkozott. Elmondja, hogy a nemzetszocialista államtanácsban ismeretlen a szavazás rendszere. Ebben a tanácsban is az autoritás elve érvényesül. Mindenki felelős felfelé és a polgár felelőssége az államtanácsban, onnan pedig a vezérben csúszosodik ki.

— A demokrácia halálos ellenségei vagyunk — mondotta Göring — és ezért kiirtottuk a többségi elvhez ragaszkodó

parlamentarizmust. Az államtanácsban a totalitás elve érvényesül, ami nem jelent egyebet, mint a Führernek kizárólagos és abszolút hatalmi kiteljesedését.

— Az államtanács — folytatja Göring — az a szervo, amely a nép és a hatalom között kapcsolatot ad és ezért nagy gondot okozott, hogy kik képviseljék ebben a tanácsban a népet. A kormány úgy döntött, hogy ebben a tanácsban a nemzetszocializmus megalkotóinak és a románosztagnak vezetőinek ad helyet.

Itt jegyezzük meg, hogy a rendelet megjelenésével egyidejűleg a centrum lapját, a *Tägliche Rundschau* Hitler három hónapra betiltotta.

10 milliós panamát leplezték le a CFR.-nél

Bukarest, július 9

A CFR forgalmi osztályán a havi bérletjegyekkel kapcsolatban nagyarányú panamának jöttek nyomára, amely a vizsgálat első megállapítása szerint több mint 10 millió lejtel károsította meg az államvasutat. A visszaélésekkel kapcsolatban máris csomó letartóztatás történt, neveket azonban még nem közölnek a nyilvánossággal.

Kiaknázatlanul hever az arany Románia földjében

Bukarest, július 9

Erdély aranytermő vidékeinek nevében szombaton népes delegáció jelent meg a kormány illetékes tagjai előtt, memorandumot nyújtva át az aranyterméssel kapcsolatban. A memorandum tudományos számításokra támaszkodva kifejti, hogy Erdély mérhetetlenül gazdag aranytermő vidékeiből 30.000 kg. aranyat lehetne bizonyos eljárások szerint kibányászni.

A memorandumot áttették a Banca Nationalához.

Arvizet jelentenek az ország minden részéből

Bukarest, július 9.

A közlekedésügyi minisztériumhoz beérkező jelentések az ország minden részéből hatalmas árvizekről emlékeztetnek meg.

A Bacau folyó vize oly erősen kiöntött,

hogy Bacau város külvárosi részeit is elöntötte s fenyegeti a villamosmű telepét is.

Erdély sok részéről is áradásokat jelentenek.

paró hullámok lehetlenné teszik majd, hogy ezeket az előadásokat Ausztriában a rádióhallgatók foghassák.

MERÉNYLET A GRÁCI VIZMÜVEK ELLEN

Késő esti jelentéseink szerint ma bombamerényletet akartak elkövetni a gráci vízművek magasfeszültségű villamos centráléja ellen.

A bomba robbant ugyan, de nem érte el célját, mert mindössze egy villanyoszlop-

pot döntött ki.

A felsőausztriai Grainban ugyancsak ma felgyújtottak egy hidat.

A tűzoltóság a tüzet hamar lokalizálta és így nem nagy a kár.

Warkbergben viszont bombát szántak a csendőrség épületének, de ezt a merényletet megghiúsították.

A graini merénylettel kapcsolatban sok letartóztatás történt. A letartóztatottak között egy nyugalmazott osztrák tábornok fia is szerepel.

Ujabb adó a magánalkalmazottak és szabadfoglalkozásuk jövedelmére

Bukarest, július 9.

A munkaügyi minisztérium referátuma alapján a minisztertanács elhatározta, a magánalkalmazottak és szabadfoglalkoz-

zásuk jövedelmére a munkakamarák javára újabb adót vet ki.

Ez az újabb adó 0.30 százalékos lesz, azaz 30 bani minden száz lej után

A pénzügyminiszter rendelete szerint

Azonnal meg kell kezdeni a tisztviselők és nyugdíjasok kifizetését

Bukarest, július 9

A pénzügyminiszterium szombaton utasítást küldött az összes pénzügyigazgatóságoknak, hogy kezdjék meg a köztisztviselők júniusi fizetésének kiegyenlítését.

Intézkedés történt a nyugdíjasok illetékeinek kifizetésével kapcsolatban is.

Ausztria a müncheni rádiópropaganda ellen zavaróhullámokkal védekezik

A jövőben a terroristákra politikai hatóságok is kiszabhatnak fogházbüntetést

Bécs, július hó 9

Az osztrák terror-cselekmények frontjáról ma nincs különösebb jelenteni való.

A bécsi rendőrség mai közlése szerint 21 fiatalembert tartóztattak le, akiket azzal gyanúsítanak, hogy Bécsben a Magyarország felé vezető telefontörlokat még június 26-án elvágták.

A tetteseket a harczi csendőrség nyomozta ki és tartóztatta le.

A TERRORISTÁK ELLEN

Az osztrák kormány minisztertanácsa egyébként pénteken ismételt azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy milyen büntetésekkel rettentse el a nemzeti-szocialistákat a terror-cselekményektől. A minisztertanács ez alkalommal sem rendelte meg az osztrák állampártot, hanem csupán új határozott, hogy a jövőben büntető jogot ad terrorrese-

tekben a politikai hatóságoknak is. A határozat szerint a vétkeseket ezentúl a politikai hatóságok is elítélhetik, de a büntetés legfeljebb 3-6 havi fogházbüntetés lehet.

ZAVARÓ HULLÁMOK

A német osztrákellenes rádiópropagandával szemben a salzburgi közbiztonsági biztos úgy védekezik, hogy megtiltotta a lakosságnak, hogy az rádió a németországi osztrákellenes rádióleadásokat hallgassa.

Sovány ellenrendszabály, amelynek csak eredménye nem lehet. A bajorországi rádió propaganda ma folytatódott.

Ausztria tiltakozott a rádióleadók világszövetségénél és amennyiben ennek a tiltakozásnak sem lesz hatása, az a határozat, hogy a propaganda adások ellen zavaró hullámokkal védekeznek. E za-

A belpolitikai helyzetben rövidesen fordulat következik

Kormányválságról beszélnek a politikusok és írják a bukaresti lapok

Bukarest, július 9.

A belpolitikai helyzet a legutóbbi jelentések szerint várakozással válságosra fordult. Lupa és Junian heves akciója, valamint a liberálisok egyre hevesebbé váló türelmetlensége következtében, mondják egyes lap-jelentések, a kormányválságnak még július vége felé ki kell robbannia.

A kormány az ellenzék akciójával szemben igen optimistán mutatkozik. Mironescu belügyminiszter egyes újságírók érdeklődésére így nyilatkozott:

— Tapasztalás előtt a kormány semmiesetre sem távozik...

A kabinet optimizmusa tehát aránylag rövid időre állított be. Még a legbizakodabb számítás is csak 7-8 hónapi időre nyúlik.

Egyik lap azt a hírt kürtölte világgá, hogy Mihalache és Junian között a parasztpárti irányzat megmentése érdekében tárgyalások indultak meg. Junian ezzel kapcsolatban a következő cáfolatot adta közre.

— A hír lehetetlen. Ugyanis annak a bizalomnak, amely minden együttműködés alapját képezi, örökre végeszakadt Mihalache között és közöttem.

Vajda miniszterelnök szombaton Curtea de Argesből, ahol résztvett a Ferdinánd király halálának hatodik évfordulója alkalmával tartott gyászmisén, Kolozsvárra utazott, ahonnan kedden tér vissza a fővárosba. A párt belső válságának tisztázása tehát csak a jövő hét végére várható.

Hova tűnt a lej?

Egy bukaresti lap érdekes cikke az eldugott lőkékről, amelynek nagy része a fővárosban rejtőzködik

Bukarest, július 9.

A Tempo című bukaresti napilap rendkívül érdekes cikket közöl a pénzügyi válsággal kapcsolatban. A Tempo rámutat arra, hogy a romániai pénzügyi válság jórészt a lecsökkenő bankjegyforgalomban gyökerezik. Egyrészt a Nemzeti Bank is hozzájárult ehhez, a mikor éveken át deflációs politikát követve, mintegy 8 milliárd lejnyi bankjegyet vont ki a romániai piacról. De még több felelősségük van a magánosoknak, akik — főképpen a fontsterling zuhanása után — igyekeztek a lejt a piacról eltüntetni.

Igy azután előállott az a helyzet, hogy a pénzmennyiség egy részét zárt, biztos helyen őrzik. Sokan azt mondják, hogy Svájcban. Ez azonban nem igaz. A pénz, — írja a Tempo, — bent van az országban.

Mégpedig javarészt éppen Bukarestben, a fővárosi bankok trezorjaiban.

Bukarestben hat olyan pénztárat van, amely trezorjait a közönség rendelkezésére bocsátja. A hat trezorban egyenként 6000, összesen tehát 40 ezer fiók van. Egy-egy banknál az üresen levő fiókok száma legfeljebb ezer. Tehát a fiókok javarésze foglalt.

Miután az értékpapírok annyira zuhantak, és oly kevés az értékük, hogy őrizetre sem érdemesek, ezek a trezorok minden valószínűség szerint a piacról eltűnt pénzt rejtik bensejükben.

Futó számítás szerint a fiókok 4-5 milliárd lejt tartalmazhatnak, tehát éppen azokat a milliárdokat, amelyek eltűntek a piacról és amelyeknek hiányát oly súlyosan éreli meg az ország.

Oroszország nagy ipari megrendelése Lengyelországban

Varsó, július 9.

Oroszország Lengyelországban nagyobb ipari megrendeléseket tett.

Ezeknek a megrendeléseknek finanszírozására most Varsóban lengyel-országi bank alakult, 10 millió zloty alaptőkével.

Az alaptőkében francia és holland tőkések vesznek részt.

HIREK

SZONETT

HITLERHON ALKONYARÓL

Az égen még a nap ragyog, pedig,
de tompa homály küldi árnyait,
s míg bontogatja szárnyú szárnyait,
a láthatár már úgy sötétedik...

Harsog a nép, dagad a szenvedély,
Hitler imádják látók és vakok:
S. A. legények, rohamosztagok...
Oly rémes ez az új Walpurgis-éj!

Berlin utcáin heil-t süvit a szél,
a baljós végnak lassu nesze kél,
míg kavargó a vérszes mánia...

A boszorkányüst gőzölög, rotyog,
von Hindenburg a sir felé totyog
és odatart egész Germánia!

Nemes Ferenc

Akik „leégtek” Párisban

Aki a párisi lapokat olvassa, kiveszi belőlük, a hét nagy színházi eseményét: Ettore Petrolini, a nagy olasz komédiás vendégszerelését. A kritikák terjedelmében meglátszik az utóbbi hetekben sokat emlegetett olasz-francia közeledés nyoma. Az is kiérzhető belőlük, hogy Petrolini csakugyan kitűnő színész, eleven, mint a higany, antik mimus, akinek mozgékony arca egész moziáshoz hasonlít; szinte másodperceken belül az indulatok, vágyak Alpesei és Niagarái rohannak végig rajta — számunkra talán kissé nyugtalanító sietséggel. Kókler és csepürágó, tehát előkelő hagyományokban gyökerező művész, mert a párisi komédia sokkal nagyobb multra néz, mint a társalgási szimulák. Kardnyelők, akrobaták és bohócok már az antik Rómában is voltak, szellemesen azonban alig néhány száz év óta társalognak a színpadon. A kritikusok beszámolóiból kitűnik, hogy Petrolini Pierrot és Polichinelle jóguódja, hiszen pófával jeleni meg és akkora szájjal, mint egy templomkapu. Bizonyosra vehető, hogy falrengően mulatságos. Amint mondani szokás, nagy és megérdemelt siker aratott. Lám, mire viszi az ember szorgalommal és tehetséggel. Először a nápolyi kikötőben mutogatta tudományát. Aztán cirkuszba került, végül music hall-ba, majd Pirandello irt számára darabot és most meghódította a világot, ha igaz az, hogy Páris a világ közepe.

Nem látjuk Petrolini párisi vendégjátékát, e sorokat egy pesti szerkesztőségben írjuk. De már láttuk néhány nagy külföldi művész párisi szereplését, amely nyomot hagyott a lapokban, de csak a lapokban. Láttam Betty Nansent, a dánok nagy tragikáját, akinek a nevére a mozilátogatók még emlékeznek a film és korából. Felejthetetlenül játszott a Kisértetekben Alvingné szerepét. Az anyai szeretet vesébe látó éles szemét és az aggodalmat kis kacajokkal, apró mozdulatokkal palástoló gyöngédségét, a vérségi összetartozás szivettépő erejét, a tehetetlen kapálódzást a végzet ellen, majd a hősiesség megnyugvást a végzetben. Nagyszerű és fogpocogató volt, de a nézőtérén csak az én fogam vacogott, más fogsor hiányában. Egyedül voltam a színházban; hogy a kritikusok kinek az információi alapján írták meg másnapi cikküket, nem tudom, mert nem voltak ott, ezért kezeskedem. Láttam Sztaniszlavszky nagyszerű társulatát egy külvárosi színházban, amely inkább bódéhoz hasonlított. Itt már többen voltak, de valamennyien oroszok, láttam Bassermannt egy érdekes Schnitzler-darabban. Három előadást hirdettek a nagy művészzel s mivel egyikre se volt közönség, az igazgató akasztóláhumorból negyediket is adott, teljesen ingyen, a francia színészek számára, hogy okjanak. A francia színészek azonban nem akartak okulni, ingyen sem kellett nekik Bassermann. Harman voltunk a nézőtérén: egy kalaposnő, az Echo de Paris nyugdíjas munkatársa, meg én. A nyugdíjas sugáriró elégedetlenségű ránta a fejét:

Száraz, uram, száraz! Nincs benne sem mi tűz, egy krajcár ára ér!

A második felvonás után elment. Ketten maradtunk a kalaposnővel. Láttam Orska Máriát, mint Lulut Wedekind híres darabjában: fekete volt, érzéki, párdücszerű, ideges. Páris azonban nem volt kíváncsi éjféke hajára és az idegeire. Folytassam? Még nincs pége a lislának. Színészek és igazgatók álma az egész világon, hogy Párisban vendégszereljenek. Adósságba verik magukat, hogy

álmutat megvalósítsák. Pénz nélkül és porig alázva mennek haza és szegényüket csak a becsületrend szalagja enyhíti, amelyet a gomblyukukba fűztek. Becsületrendet lehet kapni Párisban, de közönséget nem. Valószínűleg Ettore Petrolini is megkapta a becsületrendet.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint észak-keletről esők várhatók a hőmérséklet lényegtelen változása mellett. Ugyanide tartozik az a stockholmi jelentés is, amely szerint Svédországban a trópusok jellegű hőség hatalmas erdőterületeket felgyújtott. A hat több millió svéd koronára rug. Az erdőtüzek lefékezésére katonaságot rendeltek ki, amely azonban, bár teljes apparátussal dolgozik, eddig eredményeket nem ért el. Hatalmas területek égnek immár negyvennyolc óra óta.

— Elfogták a döblingi póstarablás egyik tettesét. Bécsből jelentik: A B. L. jelentette, hogy Döblingben két formaruhás fiatalember revolvérrel fenyegetőzve kirabolta az egyik postahivatalt. Grácban az egyik szállodában, még kedden este elfogták az egyik tettest, akit Lehmann Vilmosnak hívnak, 36 éves és leépített banktisztviselő. Lehmann beismerő vallomást tett ugyan, de hangsúlyozta, hogy a revolverek, amelyekkel a postatisztviselőket megijesztették, rosszak voltak és így azokkal nem lövöldözhetek. Lehmannra a gráci rendőrség figyelmét egy levél hívta fel.

Ha igaz, az orvosi tudomány megint ajándékozott valamit az emberiségnek. Laidlov angol professzor legyűrte a spanyolnátha kórokozóját és megtalálta a gyógyoszt is. Régen az ilyesmitől, amikor még a humanizmus nem gondolta a gyógyoszt mozgató életelvé, az egész világ zúgott ilyen esetben az örömtől. Ma? Tessék elképzelni Göringet, amikor arra gondol, hogy nem árja is részesülhet az orvosi felfedezés gyönyöreiben, vagy Litvinovot, aki tudja, hogy a burzsuizmus megmenthető lesz a spanyol járvány gyötrelmeitől. A faj és osztály szempontok kiéleztek a gyűlöletet, kisajátították a tudományt is, a legszörnyűbb emberirtás folyik és akkor jön ez az angol tanár a spanyolelleses szérummal. Nincs visszhang. Nem lehet visszhang, hiszen mi az a modern kolera ahhoz képest, amit maga az ember gyűlöli. Előbb a gyűlöletelleni szérumot kell hozni, a spanyolt már csak kiheverjük valahogy.

MATUSKAT KIHALLGATÁSRA VISZIK

— Hathónapi fogházra ítélték egy jegyzőt. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi törvényszék most tárgyalta Barsan Artemie körjegyző ügyét, aki a vád szerint különböző hivatalbeli szabályszerűségeket követett el, közpénzeket sikasztott és hamisított. A bíróság, több mint 100 tanu kihallgatása után, a körjegyzőt 6 hónapi fogházra ítélte.

— 83 éves öngyilkos. Tudósítónk jelenti: Kósa Sándor 83 éves berei aggasztóan felakasztotta magát és meghalt. Tetét elviselhetetlen nyomora miatt követelte el.

★ ESKÜVŐ. Zágoni Albu Dezső marosludasi református lelkész és Czófalvi Csia Ilona július 11-én fél 11 órakor tartják esküvőjüket a brassói ref. templomban. (Minden külön értesítés helyett)

— A KOLOZSVÁRI HIMNUSZPER. Tudósítónk jelenti: A kolozsvári „himnuszper” aktaít a törvényszék visszatette a vizsgálóbíróhoz, azzal, hogy új vizsgálatot folytasson le. Colfescu ügyész, hírek szerint, az Iparosgyelet emlékeztetés Szilveszter-estjének mind a 500 résztvevőjét vád alá akarja helyezni s így monstre pörre van kilátás.

Fürdőruha, selyemharisnya, nyakkendő!

Uram! Az én nyakkendőm nem gyűrődik! A legújabb mintákban is csak 95- lej!

legszebb

legjobb

legolcsóbb

legdivatosabb

legmegbízhatóbb

M. BLATT

HARISNYAHÁZBAN

Brassó, Kapu-utca 30 sz.

— Miklós herceg Rómába utazik. Római jelentések szerint Miklós herceg július huszonharmadikán európai körutja során, Rómába érkezik. Ugyancsak Rómából jelentik, hogy az új romániai római követ, Lugoseanu megbízó levelét eddig a királynak bemutatni nem tudta, mert a király nem tartózkodik Rómában és valószínűleg csak július végén érkezik vissza az olasz fővárosba.

— A perceptor és a betörő. Tudósítónk jelenti: Costin Aurél maroshevi perceptor 2 év alatt 278 ezer lej közpénzt sikkasztott. A marosvásárhelyi törvényszéken, ahol két évi elzárással sújtották, a sikkasztások nagyrészt bevallotta a táblánál, azonban visszavonta vallomását, azzal, hogy a kérdéses összeget „adóhivatali költségekre” fordította. Elmondotta azt is, hogy Nutz Grigore a híres betörő, hosszabb ideig volt szolga az adóhivatalban, s egy ízben egy kasszakulcsot talált nála. Így nyilvánvaló, hogy a kasszát ő is fosztogatta. Costin a mondatok bizonyítását kérte, a tábla azonban helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

ABLAK

Vendég: Főúr, ez a hus bűdös.
Főúr: Kérem, azonnal megindítom a ventilátort.

— BÉRMOZGALOM EGY TEMESVÁRI GYÁRBAN. Temesvárról jelentik: A Standard temesvári harisnyáru-gyár igazgatósága és 320 munkása között a bérek tervbevétt leszállítása miatt konfliktus tört ki. Az ügy most békéltetőbizottság előtt fekszik. Ha a békéltetés nem sikerülne, akkor a munka beszüntetése várható.

— Hétfőn nyílik meg a dévai földműves tanfolyam. Déváról jelentik: Hétfőn nyílt meg Algyógyon Gusti miniszter a földműves iskolának három hétre tervezett nyári tanfolyamát, amelyre hatvan hallgató jelentkezett. Az előadásokat a kolozsvári és bukaresti gazdasági akadémiai professzorai tartják.

— KOLOZSVÁRI HIREK. Lőrincz Ferenc Szentgyörgy-utca 40. szám alatti lakos felfedezte Boldi Anna nevű vadházastársát, aki megszökött és nála hagyta 9 hónapos gyermekét. A rendőrség nyomozást indított, hogy a megszökött asszony hollétét felkutassa. — Kovács Dezső, a kolozsvári református kollégium érdemes igazgatója nyugalomba vonult. Helyét Gönczy Lajos történelem-magyar szakos tanár fogja betölteni.

— Éhségstrájk a végletekig. Nagyváradról jelentik: A május elsején le tartóztatott kommunisták közül három női fogoly — mint ismeretes — éhségstrájkot kezdett, amelyet már hetek óta folytatnak. Az éhségstrájkokkal a kórházban sem hagytak fel, ahol most Friedmann Samuné állapota aggasztóra fordult. Pulzusa már alig ver s ha gyors beavatkozás nem történik, a tragédia minden pillanatban bekövetkezhetik. Nagygyon súlyos a másik két nő állapota is. Costa dr. a kórház főorvosa telefonon értekezett a vizsgálóbíróval és az ügyészséggel az elszánt nők érdekében, akik az éhségstrájkot elmaradt szabadsághelyezésük miatt kezdték.

— 10 SZÁZÁLEKOS REDUKCIÓ A KOLOZSVÁRI OPERABAN. Tudósítónk jelenti: Pavel Constantint, a kolozsvári román Opera felfüggesztett igazgatóját, akit egy törvényszék, mint a tábla felmentett a Niculescu énekes által indított rágalmozási perben, a belügyminiszter pénteken visszahelyezte állásába. Pavel első hivatalos ténykedése az volt, hogy a gázsit — a személyzet belegegyezésével — 10 százalékkal csökkentette.

— Apagyilkosság enyhítő körülményekkel. Tudósítónk jelenti: A nagyváradi törvényszék most ítélezett Ifj. Miron nyimesdi gazda felett, aki apját agyonverte, mert az öreg udvarolt a feleségének s ő egy ízben rajtakapta őket. A bíróság enyhítő körülménynek vette az indokolt felháborodást s Ifj. Miron egy év börtönbüntetéssel sújtotta.

Kuglipárti, négy törvényes fórum előtt. A kuglizás nemzetközi társasjáték, sőt ha úgy tetszik, sport. Thüringiában is kugliznak. Zweibrücken-Bubenhausen-ban 1930 október 14-én nevezetes, csaknem tragikus kimenetelű kuglipárti zajlott le. A kuglizók kitűnő formában voltak, már többüknek sikerült kilencet ütöniük; ekkor került sorra Alajos és ekkor történt a szerencsétlenség. Alajos nagy lendülettel akart dobni, de megeszusott, hanyattvágódott, összetört néhány bordáját és hat hétig kórházban kellett fekvőnie. Ezalatt nem keresett semmit, ellenben sok kiadása volt. Kiderült, hogy a szerencsétlenség napján a vendéglős megolajoztatta a kuglipályát, a kellenél jobban olajoztatta meg és ráadásul elfelejtette szalmával beszórni. Ennek alapján Alajos nyolcezer márkát kártérítésért perelte a vendéglőst, akinek Huber a neve. A panasz egyik pontja szerint a dobogót tisztességes vendéglős egyáltalán nem olajozza meg. A védelmük kifejtette, hogy öreg kuglizónak már lehetne annyi tapasztalata, hogy megvizsgálja a pályát, mielőtt lendületet vesz. Az alsófoku bíróság úgy döntött, hogy a költségeket kétharmadrészen a vendéglős, egyharmadrészen Alajos viseli. Ezzel a döntéssel azonban egyik fél sem volt megelégedve. A per azóta négy fórumot megjárt, de még mindig nem derült ki, kinek van igaza: Alajosnak vagy a vendéglősnek.

★ FEJFAJASNAI és IDEGFÁJDALMAK. NAL, rheuma, köszvény és hülléses betegségeknek nincs jobb, mint a Togal-tabletta. Togal oldja a hugysavat! Egy kísérlet Ön is meg fogja győzni!

Az olasz-román külkereskedelem szomorú mérlege

29 millióval kevesebbet exportáltunk Itáliába, mint a múlt esztendőben

Róma, július 9

millió lira volt.

A római külkereskedelmi hivatal most adja ki az olasz-román árucseré mérleg jelentését. E jelentés szerint Olaszország Romániából az idén 38, Olaszország Romániába pedig 25 millió lira értékű árut szállított.

A jelentés szerint a két állam közötti forgalom tavalyi aránya 67, illetve 27

Olaszország örömmel állapítja meg, hogy kereskedelmi mérlege Romániával szemben menyire javult, ezzel szemben nekünk szomorúan kell konstatálni, hogy míg a Romániába irányuló olasz export csak két millió lírát csökkent, addig az Olaszországba szülő romániai export csökkenése 29 millió lira.

Még abból is baj származik, ha a temesvári rendőrség vendégszerelő akar lenni

Autórekvirálási komédia, amikor az olasz vendégeket dobják ki a kocsikból

Temesvár, július 9.

küldött ki az utcára azzal, hogy az olaszoknak rekviráljanak még néhány kocsit.

A Romániában turázó olasz kirándulócsoport, amely néhány nappal ezelőtt Bukarestet, majd Brassót tekintette meg, pénteken Temesvárra érkezett. A város, hogy a fogadtatást szívélyesebbé tegye, magánosoktól 22 autót kért kölcsön s az autók körülvitte a vendégeket a városra.

Az ügyeletes rendőrtisztviselő, hogy rádumáljon a város szívélyességére, 10 közrendőrt

A rendőrök első dolga az volt, hogy a város által szerzett magánautókról leszállították az olasz vendégeket, ami természetesen nem ment minden zaj nélkül.

Temesvár most a rendőrök felsülését mulat. Hogy a rendőrség milyen jögon rekvirál a nyílt utcán magántulajdon képező kocsikat, arról nem szól a fáma.

A késelő konkurrencia

Székely János lupényi kereskedő négyszer gyomron szurta ellenfelét, meri egy árlejtésen nem ő győzött

Lupény, július 9.

A lupényi munkásbiztosítópénztári körzet nemrégiben nyilvános árlejtést tartott a biztosító ambulatóriumában kezelt betegek élelmiszerével kapcsolatban. Az árlejtésen Boros Erzsébeten, a régi élelmiszer kivül résztvevő Székely János lupényi lakos is.

Mint hogy Boros Erzsébet ajánlata kedvebb volt, továbbra is őt bízták meg a betegek élelmiszerével. Emiatt Székely gyűlölködni kezdett az asszonnyal. Tegnapelőtt este 7 óra után belopódzott konkurensének szobájába. Ebben az időben már csak az ápolótisztviselő tartózkodott az ambulancián.

Székely dühödten szidalmazni kezdte Boros

Erzsébetet, majd hatalmas konyhakést rántott elő és azzal a szerencsétlen nőt többször gyomronszurta.

A sikoltozásra az ápolók berohantak a szobába, ahol a megtámadott nőt a padlón feterengve, vérbefagyva találták meg.

A késszurások tüdejét, valamint beleit is átvágták.

Az asszonyt beszállították a vulkáni kórházba, ahol haldoklik. Halála esetén négy kiskoru gyermek maradna teljesen árva.

Székelyt a csendőrség letartóztatta. Az elvetemedett ember kihallgatása alkalmával úgy vallott, hogy tettét nem bánta meg.

A magyar képviselőház megszavazta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló javaslatot

Magyarországi hangszórók antirevizíós gyűléseken

Budapest, július 10.

A magyar képviselőház péntek esti ülésében befejezte a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A hozzászólások után Gömbös magyar miniszterelnök emelkedett szólásra és visszapillantást adott Magyarország alkotmányjogi történetét illetően — Trianon óta.

A ház ezután közfelkiáltással elfogadta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot.

A megszavazással kapcsolatban szimpátiátuntetések voltak, amennyiben az egyetemes párt percekig tapsolta és eljenez Horthy Miklóst.

Ugyanez az ülés megújította a 33-as bizottság összetételét is. Az új 33-as bizottságban a régivel összehasonlítva alig vannak jelentősebb személyi változások. A most megválasztott 33-as bizottságnak mandátuma egy évre szól.

A napirendi vita során Eckhardt Tibor szólalt fel, aki bejelentette, hogy

a Standard villamossági vállalat Erdélybe az antirevizionista gyűlésekre hangszórókat szállított.

Elmondotta Eckhardt, hogy május huszonhatodikán a Standard Szatmárra szállított ilyen hangszórókat, amelyeket megérkezésük másnapján kipróbáltak, harmadnap ezekkel a hangszórókkal közvetítették a szatmári antirevizionista gyűlést, majd a hangszórókat — vámmentesen — visszashallították Magyarországra. Azt követeli, hogy a kormány ettől a vállalatától minden kedvezményt vonjon meg.

A képviselők pártkülönbség nélkül viarosan viszont azt követelték, hogy Magyarország bojkottálja a Standardot. — Vagy Emil felszólalásában rámutatott arra, hogy külföldön az így viselkedő vállalatokat az országból kiutasítanak.

A fogak nem természetüknek fogva szintelenek és sárgák. Ha meg akar győződni erről, tegyen kísérletet a KOLYNOS fogkrémmel — egy centiméter száraz fogkefére nyomva — kétszer naponta. Három napon belül feltűnően megfehérednek fogai.

Ez a kitűnő fogkrém jobban megfehériti fogait, mint a rendes fogpaszták, két hatásos tulajdonságának következtében. Az egyik kitűnő tulajdonsága, hogy a legjobb tisztító anyagot tartalmazza, amelyet a tudomány ismer. Ez a tisztító anyag bő habot ad és behatol a fogak legkisebb hézagaiba is, ahonnan eltávolítja az élelmiszerek maradványait, a

fogszu okozóit, eltávolítja a fogak sárga színét és foltjait, megakadályozza a fogak képződését. Megöli a millió, meg millió mikrobát, amely a szájüregben tanyázik és előidézi a fogak romlását és a foghús megbetegedéseit. Gyorsan és alaposan megtisztítja a fogakat, a fogzománc viszszanyeri ragyogó, természetes fényességét. Ha azt akarja, hogy gyöngyházfehér ép és egészséges foga, erős és egészséges foghúsa legyen, használja a KOLYNOS-t. Csak öröme lesz e kiváló fogkrém használatából.

A leggazdaságosabb fogápoló.

Egy centiméter elegendő.

KOLYNOS
fertőtlenítő, FOGPASZTA

Sport

Fölényesen győzött újra a magyar proliválogatott

Magyarország — Malmö válogatott 8:2 (4:1)

Malmö július 9.

A magyar profiválogatott pénteken este játszotta le svédországi turájának utolsóelőtti mérkőzését. Szép játékkal, frissen mozgott a magyar csapat és fölényes győzelme a csatársor lendületes játékának köszönhető.

A GYÖZTES CARNERA MEGLÁTÓGATJA ÉDESANYJÁT

Magyar atléták sikerei Londonban

Négy magyar győzelem a londoni stadionban

London, július 9

Az angol atlétikai bajnokságok versenyein 11 nemzet legjobbjai vesznek részt. Az első nap eredményei szép sikereket biztosítottak a magyar résztvevőknek. Az ügyességi számokban négy magyar győzelemről jött jelentés az első nap.

Tárolgrásban. Első: Balogh 705.05 cm. Második: Szabó, 685 cm.

Magasugrásban. Első: Bódossy 181 cm. Rúdugrásban. Első: Zsuffka 3.50 m.

Az elért eredmények, dacára a győzelemnek, aránylag gyengék.

A verseny döntőit szombat és vasárnap bonyolítják le.

Rövid sporthirek

Érdekes boxmérkőzés színhelye lesz Bukarest július 15-én. Moti Spakow és Hower fogják egy revánsmérkőzés keretében összemérni erejüket.

A Ripensia vasárnap a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet az Universitatea ellen: Zombory, — Bürger, Agner, — Hrechusch, Kotormány. Deheleanu, — Lakatos, Raffinszky, Ciolac, Schwartz, Dobay. — Bindea betegsége miatt nem állhat ki.

A bukaresti Macaby július 30-án Palesztinával fogatott futbalcsapatát látja vendégül.

Budapestre augusztus 12-én hét amerikai nyolc bajnokságot nyert atléta rándul át.

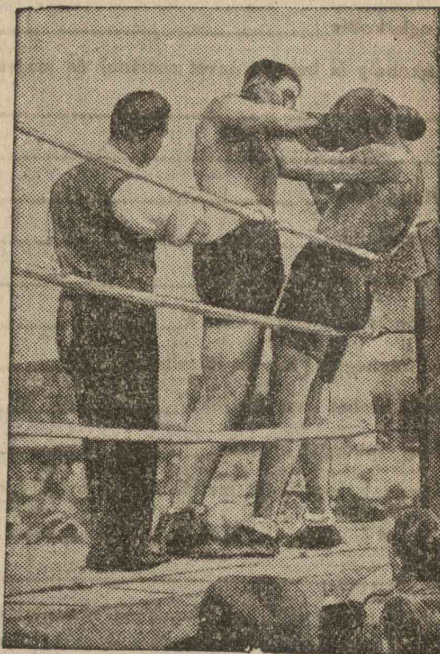
A csikágói vilákiállításal kapcsolatosan amerikai zsidó olimpiázt rendeznek. 3000 atléta részvételével.

A torinói Juventus—Ujpest meccsen kiállított Montit a középeurópai kupabizottság fegyelmi szekciója 500 lira pénzbüntetésre ítélte.

A Budai 11 három romániai futbalcsapatával tárgyal egy budapesti vendégsereplésről. A három csapat: Ripensia, NAC és Universitatea.

Svédország B csapata 1:1 (1:0) döntetlent játszott Lettország A csapatával.

Kritikus pillanat

"Sigi"
Gummi!

„SIGI” Prezervatív megbízható. Kapható. gyógyszerárban és drogueriában

Nagyarányu propaganda Magyarország és Ausztria idegenforgalmáért

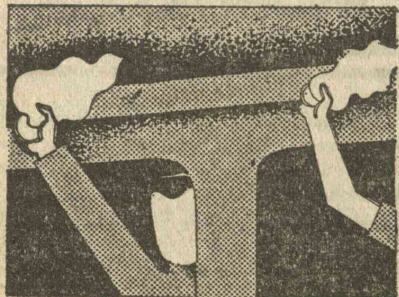
Bécs, július 9

A tavaszzal megindult tárgyalások és a Neustadter-Stürmer Odo idegenforgalmi államtitkár által készített propaganda-intézkedések folytatásaként tegnap a szövetségi kereskedelmi és közoktatásiügyi minisztériumban Fuchs osztályfőnöknek, a közlekedési ügyosztály vezetőjének elnöklésével megbeszélést tartottak az osztrák-magyar idegenforgalom közös kérdéseinek előmozdításáról.

Beható vita után a következő ügyekben jött létre egyetértés: az utazási kedvezmények egyforma kiővítése a két ország fővárosának látogatói számára, a kölcsönösség alapjára helyezett idegen-

forgalmi propaganda kiépítése, nagy kirakatpropaganda a kölcsönös utazási irodákban, amelyet Budapesten és 55 magyar vidéki utazási irodában már a jövő héten megkezdnek, a cserevonatok eredményes mozgalmának továbbfolytatása. Már a legközelebbi időben három különvonat érkezik Londonból és néhány további Párisból és Svájcban Budapestre többnapos ausztriai tartózkodással. A Bécs-Budapest, vagy a fordított viszonylatban már a múlt évben kibocsátott kombinált jegyek mellett, melyek gőzhajó, autóbusz és repülőgép választás szerint való használatára jogosítottak, ilyen kombinált jegyeket fognak kiadni mérsékelt áron vasut és repülőgép használatára is.

A B.L. nyaraltatási akciója

Sándor Ernő, birtokos. Nagyrápolt, Rápolat-mare, pósta- és vasutállomás Simeria (Piski). Szülők nélkül elvállal 2-3 gyermeket 6 évestől 14 évesig, július-szeptember idényben. Gondos felügyelet, naponta ötszöri étkezés. Ár: 40 lej Erdős, hegyes vidék, fürödni lehet meleg gyógyforrásból eredő patakban és a Marosban. Zárt kertek. Közélen gyógyfürdő.

Bábeni (volt Aranyező) község közönsége (állomás Babuteni) egészséges és kellemes klímájú helységében szívesen lát nyaralókat. A nyaralók már heti 50 lejért két ágyas butorozott szobát kaphatnak konyahasználattal. Az élelem igen olcsó. A Szamoson a legkellemesebb homokos strand A Szamosvölgyének a legfestőibb

része. A környékbeli hegyekben a legkülönösebb festői sziklák, ősidőkbeli barlangok, hős források, gomba, földieper, málna, áfonya. Kirándulás a legfestőibb helyekre (1-8 km) gyalog, lovasúttal. A lovasut egész társaságoknak egésznapos várással 80-120 lej. A Szamoson szabad horgászat, szabad hidas és 3 csónak ingyenes használata. Aki egy nyarat Aranyezőn tölt, minden évben visszajön. Primaria comunala.

Rakovitz Agoston, Ortisoara, Jud. Timis. Nyaralni menne a Fekete-tenger partjára, ahol vasutállomás van, ahol jól és jutányosan lehet nyaralni. Kéri azokat, akik tudnak ilyen címetek, közölik vele

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

G. F. Tenke. A Fiatalok száma részére beküldött kéziratokról vagy a legutóbbi, vagy a következő Vasárnapi Lapokban válaszoltunk, illetve válaszunkunk. — 18. számú előfizető. 1. Az új helyiséget csak abban az esetben kell hatóságai orvossal megvizsgáltatni, ha élelmiszerekkel foglalkozik, vagy ha Ön borbély, kozmetikus, stb. A foglalkozását nem írta meg. 2. A betegsegélyző díj nem függ attól, hogy a mester hány munkással dolgozik. — 083-124 előfizető. Nem 1500 lej temetkezési segély jár Önnek, hanem 5000 lej. Július nyolcadikán nevezték ki a betegsegélyző új igazgató-sági tanácsát. Forduljon a tanácsnak valamelyik tagjához, az elintézi az ügyet és kiutaltatja a különbözetet. — K. F. Segesvár. A B. L. erre a kérdésre már több alkalommal kimerítő felvilágosítást adott. A díjak osztályozását itt újból megismételjük: alkalmazott nélküli mester heti 12 lej, tanulóval dolgozó heti 22 lej, segédrel dolgozó pedig heti 30 lej fizet. — P. I. Hosszúfal. Levélből kitetszőleg föld és házbirtok, kocsma és szatócsüzlet, valamint juhtenyésztés után van megadóztatva. Ajánlatos lenne adóelőírását szakemberrel felülvizsgáltatni és szükség esetén az illetékes hatóságnál jogorvoslatot keresni. — J. J. Brassó. Tessék a pénzügyi palotában, földszint 43. számú szobában Dumitrescu személyügyi referenst felkeresni. Ott megkapja a szükséges utbaigazítást. — M. S. Várvid. A monopolbirtá-ga ügyében tett kérdésre addig nem tudunk válaszolni, míg meg nem írja, hogy miből ered a bírság. 2. A kereskedők könyvviteli kötelezettsége ügyében annyi kérdést intéznek hozzánk, hogy rövidesen idevonatkozólag kimerítő és részletes cikket közlünk a B. L.-ban. Tessék a B. L. következő számait figyelemmel kísérni. — P. I. Nagykaroly. A mennyiben a Banca Nationala által adott nyugta szövegében kifejezetten meg van nevezve a befizetett összeg rendeltetés-nyugta esetleges felmutatása mellett az öngyűjtőt használhatja. Az ögyűjtőt alkalomadtán a nagyvár-vámhivatalnál ugyanezen nyugta felmutatása ellenében le is bélyegeztetheti. befizetési nyugta a levélhez nem való mellékelve. — U. A. Kovászna. A szerkesztőség irta. Minden cikk, amelyet annak írója nem ír alá, a szerkesztőség összességének véleményét képviseli. Ha

a cikkíró meg akarta volna nevezni magát, aláírta volna a kérdéses írást. Mivel nem kívánta nevét a nyilvánosság vagy az érdeklő elé lépni, nekünk sem áll jogunkban őt megnevezni. Kéziratát nem küldhetjük vissza, mert azt még annak idején megsemmisítettük.

**A CUKORBETEG
KOSZTJA** Írta:
Dr. HORVAY LAJOS
őorvos
Ára 78 lej
Kapható a BRASSÓI LAPOK Könyvostályában

APROHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk

Vétel-eladás

50 tonnás, használt, jó állapotban levő VASÚTI HID-MÉRLEGET keresünk megvételre. Ajánlatokat Rudolf Mossehoz, Timisoara. 12030

FŐURI VILLA, 3000 m²-es gyönyörű kertben, mesés kilátással, 4 percrenyire a Koronától, berendezéssel együtt eladó. Közlekedés: Dr. Taffet-nél, Str. Regele Carol (Kaputca) 17. Telefon 194. 12036

ELADÓ Dálnok községben, (Háromszék megye) Fordson-motor, ekével, Sacke, négyvágású eke, vetőgép. Sepsiszentgyörgyön 1 drb. tizedes mérleg. Felvilágosít Dálnokban Lázár Endre, Sepsiszentgyörgyön Mikó-kollégium. 12032

Fenyőróknát, nyárróknát. egyesektől nagyobb mennyiséget veszek, vasutállomáson átvéve. Bayer, Brejcu. 12063

Házikészítési harisnyák, zoknik, kiránduló stucnik, tartós anyagból, jó kivitelben nagyon olcsón kaphatók. Feljleszt, valamint harisnyaszem-felszedést is vállalok. Brassó, Str. Filipescu 59. (volt Hátul-só-kőbánya), földszint. 12067

ZONGORA jutányos áron eladó. Cim 12062. szám alatt a brassói kiadóban.

JÓLBEVEZETETT LEJ-
CSARNOK ELADÓ. Nagy
Árpád, Békfalva. 12061

Nyaralónak, vagy állandó-
Jól bevezetett fodrászüzlet
külvárosban, forgalmas hely-
lyen eladó. Érdeklődni Kapu-
utca 40. 12037

Hármas ablak, üvegezve,
olcsón eladó. Brassó, Szt. Pé-
teri-ut 37. 12038

Állást keres

Földbirtokos neje, iparmű-
vész, fizetés nélkül, ellátás-
ért és lakásért elmenne fette-
lenül uri családhoz, nagyobb
leánygyermek mellé, kísérő-
nek, vagy társalkodónak,
tizenéves kislánya kíséreté-
ben. Ajánlatok „Brassó” jel-
igére a kiadóba. 12049

Állást nyer

Gyorsfényképész segédet
azonnalra keres. Foto Adler,
Braşov, Str. Regele Carol 12.
12063

Lakás

Két szoba, konyha novem-
ber elsejére keresetük a bel-
város közelében. Cim 11831.
szám alatt a kiadóban.

Napos 2 szoba, konyha ki-
adó. Brassó, Hosszu-utca 49.
12035

Egy modern gyermekocsi
eladó. Brassó, Str. Julián Ma-
niu 62. sz. Halmágyi. 12030

Kétszobás modern lakás,
azonnal, olcsón kiadó. Cim:
Rókus-utca 12. 12032

Rudolf Lang

BŐRKERESKEDÉS
Brassó, Lópiac 8.
Talp és cipőfelsőbőrök, cipőszekellékek,
cipőfelsőrész-készítés.
Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

SZABÓ MÁRTON

BRASSÓ, HOSSZU-UTCA 74

Első bras-
sói specialisan
berendezett autógó-
üzem — Állandóan raktáron kész rugók, fű- és
mellékanyagok bármilyen típusú autókhoz, — Javítá-
sok gyorsan készülnek. Négyen leszállított árak.

GENIUS KIS LEXIKONA

1933. évi új kiadás, 800 képpel
és 32 melléklettel, egész vá-
szonkötésben ára 108 lej. Pósta-
szállításnál a portó 20 lej. — Kap-
ható a BRASSÓI LAPOK Könyvostá-
lyában, Brassó, Kapu-u. 56-58.

„MARGARET”

Női divatszalon
Brassó, Virágosor 10. Marmorosch-palota.
Angol és francia munkák, izléses kivitelben,
olcsó árakon készülnek.

Hajfestés, kozmetika

és mindennemű haimunka higienikus,
elegáns, olcsó
FILIPÁNTS NŐI- és FÉRFI
FODRÁSZ SZALONJÁBAN
BRASSÓ, KAPU-UTCA 40.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. DÁVID
GYÖRGY-féle nagy

KÉZI SZÓTÁR

Részenként több mint 24 ezer címszóval
talmaz. Román-Magyar rész 60. — II. Ma-
gyar-Román rész 60. — a két rész együt-
tesen egész vászon kötésben 150. — lej; díszes
főbőr kötésben 240. — lej

LILIPUT ZSEBSZÓTÁR

2 rész ára 60. — lej
Kapható minden könyvkereskedésben. Kiadta
BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSTÁLYA

Hirdessen a Brassói Lapokban